

АГАР САВДО РЕАЛИЗАЦИЯДАН КАМ БЎЛСА

? Умумбелгиланган солиқларни тўловчи ишлаб чиқариш корхонаси 2007 йил май ойида савдо операциясини амалга оширди. 2006 йилда савдо операциялари бўйича биз алоҳида ҳисоб юритиб, ялпи даромаддан солиқ тўлаган эдик. Ҳозир биз мазкур операция бўйича алоҳида ҳисоб юритамизми, шунга аниқлаштириш керакми? Савдо операциясига солиқ солиш тартиби қандай?

Т.Валихўжаев,
корхона директори.
Сирдарё шаҳри.

– Ягона солиқ тўловини ҳисоблаб чиқариш ва тўлаш тартиби тўғрисидаги низомда (МВ ва ДСҚнинг Адлия вазирлиги томонидан 2007 йил 28 мартда 1667-сон билан рўйхатдан ўтказилган қарори билан тасдиқланган) назарда тутилишича, йирик корхоналар, шунингдек савдо корхоналари тоифасига кирмайдиган ва умумбелгиланган солиқлар ҳамда мажбурий тўловларни тўлайдиган микрофирмалар ва кичик корхоналар савдо фаолияти бўйича солиқлар ва мажбурий тўловларни умумбелгиланган тартибда тўлашлари керак. Шу сабабли, агар савдо операцияларингиз ҳажмлари ишлаб чиқариш маҳсулотини реализация қилиш ҳажмларидан ошмаса, солиқ солиш мақсадида савдо операциянинг бўйича алоҳида ҳисоб юритишга ҳожат йўқ.

БУ МАЪЛУМОТНОМАНИ ТАҚДИМ ЭТМАЙСИЗ

? Кичик корхона соддалаштирилган тизимга ўтмаган ва бюджетга умумбелгиланган солиқларни, шу жумладан ижтимоий инфратузилмани ривожлантириш солиғини ҳам тўлайди. Агар реализациядан олган даромади энг кам иш ҳақи миқдорининг 200 бараваридан ошса, у ободонлаштириш ва ижтимоий инфратузилмани ривожлантириш солиғи бўйича жорий тўловлар тўғрисида маълумотнома тақдим этиши керакми?

Ш.Алимухамедов,
ишлаб чиқариш корхонасининг
бош бухгалтери.
Тошкент вилояти.

– Ободонлаштириш ва ижтимоий инфратузилмани ривожлантириш солиғини ҳисоблаб чиқариш ва тўлаш тартиби тўғрисидаги йўриқноманинг (МВ ва ДСҚнинг Адлия вазирлиги томонидан 2007 йил 17 майда 1680-сон билан рўйхатдан ўтказилган қарори билан тасдиқланган) 10-бандига кўра ободонлаштириш ва ижтимоий инфратузилмани ривожлантириш солиғи бўйича жорий тўловлар куйидагилар томонидан тўланмайди ва, мос равишда, улар тўғрисидаги маълумотнома тақдим қилинмайди:

• ҳисобот чорагида товарларни (ишлар, хизматларни) реализация қилишдан олинган даромадлари (фойдаси) энг кам иш ҳақининг 200 баробаригача миқдорда бўлган

солиқ тўловчилар томонидан;

• ўтган ҳисобот чорагида ижтимоий инфратузилма объектларини сақлаб туриш бўйича харажатлари суммаси соф фойда суммасига тенг ёки ундан кўп бўлган солиқ тўловчилар томонидан;

• ягона солиқ тўловини тўлашга ўтмаган микрофирма ва кичик корхоналар томонидан;

• ягона ер солиғини тўлашга ўтмаган қишлоқ хўжалиги корхоналари томонидан.

Бундан микрофирма ва кичик корхоналар, ҳатто товарларни (ишлар, хизматларни) сотишдан олган даромадлари (фойдаси) ҳисобот чорагида ЭКИХнинг 200 баробари миқдоридан ошган тақдирда ҳам, ушбу солиқ бўйича бўнак тўловларини тўламасликлари мумкин деган хулоса чиқариш мумкин. Мазкур меъёр 2007 йилнинг III чорагидан бошлаб амалга ошириладиган тўловларга қўлланади, чунки юқорида келтирилган Йўриқнома 27 майдан кучга кирган. Демак, умумбелгиланган солиқларни тўлаётган микрофирмалар ёки кичик корхоналар 2007 йилнинг III чорагидан бошлаб Жорий тўловлар тўғрисидаги маълумотномани тақдим этмасликлари ҳамда ободонлаштириш ва ижтимоий инфратузилмани ривожлантириш солиғи бўйича бўнак тўловларини тўламасликлари мумкин.

КВАРТИРАДАГИ ОРТИҚЧА МАЙДОН

? Пенсионер жисмоний шахслар мол-мулкдан олинадиган солиқ суммасини аниқлаш тартиби 2007 йилнинг бошидан ўзгарди. Мол-мулкнинг солиқ солинмайдиган қиймати меъёри 60 квадрат метр миқдорига белгиланди. Инвентаризация қиймати 3 600 000 сўмни, майдони эса 96 квадрат метрни ташкил этадиган квартира учун мен қанча солиқ тўлашим керак?

М.Асанова,
пенсионер.
Тошкент шаҳри.

– «Ўзбекистон Республикасининг Солиқ кодексига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида»ги Қонун билан (2006 йил 29 декабрь, ЎРҚ-74-сон) Солиқ кодексининг 93-моддасига ўзгартиш киритилди, унга кўра пенсионерлар мулкида бўлган иморатлар, хоналарга Вазирлар Маҳкамаси томонидан тасдиқланган меъёрлар доирасида жисмоний шахслар мол-мулкдан олинадиган солиқ солинмайди. Мол-мулк солиғи солинмайдиган имтиёзли майдон умумий майдоннинг 60 кв.метри миқдорига белгиланган (Президентнинг 2006 йил 18 декабрдаги «Ўзбекистон Республикасининг 2007 йилги асосий макроиктисодий кўрсаткичлари прогнози ва Давлат бюджети параметрлари тўғрисида» ПҚ-532-сон қарорига 14-илова).

Солиқ миқдорини аниқлаш тартиби Жисмоний шахсларнинг мол-мулкига солинадиган солиқни ҳисоблаб чиқариш ва бюджетга тўлаш тартиби тўғрисида йўриқноманинг (янги тахрирда МВ ва ДСҚнинг Адлия вазирлиги томонидан 2002 йил 5 мартда 1103-сон билан рўйхатдан ўтказилган қарори билан тасдиқланган) 10-банди билан бошқарилади. Унга кўра мулкда солиқ солинадиган мол-мулк бўлган пенсионерлар унга доир солиқни солиқ солинмайдиган энг кам миқдордан ошадиган майдондан тўлайдилар. Солиқ солинмайдиган энг кам миқдор суммасини аниқлаш учун мол-мулкнинг умумий инвентаризация қиймати унинг майдони умумий ҳажмига бўлинади ва 60 кв.метрга (солиқ солинмайдиган энг кам миқдор) кўпайтирилади. Олинган натижа мол-мулкнинг умумий инвентаризация қийматидан чиқарилади.

Пенсионер томонидан бюджетга тўланадиган мол-мулк солиғи суммаси куйидаги формула асосида аниқланади:

(Иумум. – (Иумум./Сумум.) x 60 кв.м) x М,
бу ерда:

Сумум. – мол-мулк банд этган майдоннинг умумий миқдори;

Иумум. – мол-мулкнинг умумий инвентаризация қиймати;

М – мол-мулк солиғи ставкаси.

Мол-мулк солиғи ҳисоб-китобини сизнинг мисолингизда кўриб чиқамиз.

Умумий инвентаризация қиймати 3 600 000 сўмни ташкил этади.

Умумий майдон – 96 кв.метр.

Квартира эгаси – пенсионернинг мол-мулкдан олинадиган солиқ – (3 600 000/96) x 60 кв.м) x 0,5% = 6750 сўм.

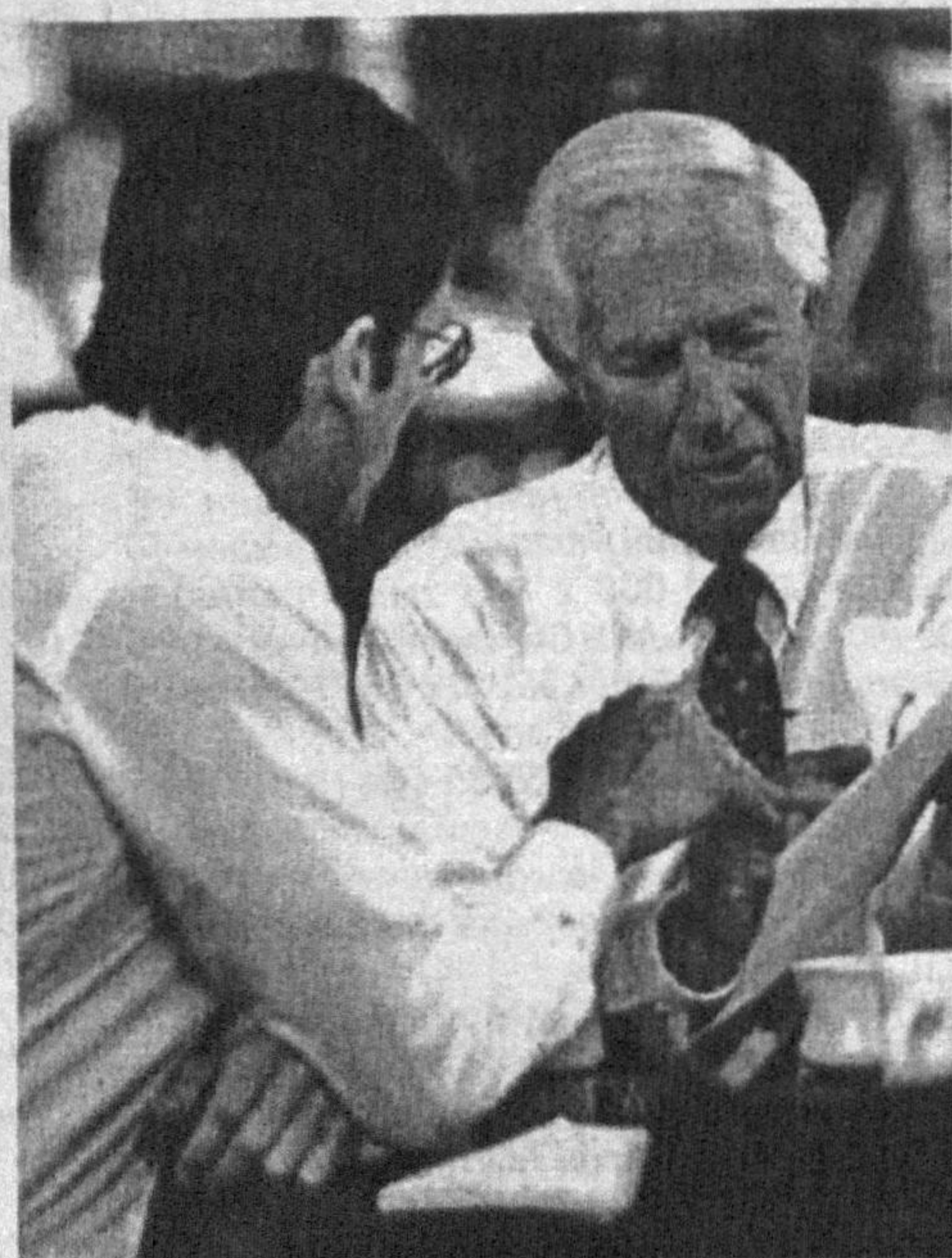
Давлат солиқ хизмати органлари жорий йилнинг 1 майга қадар сизга мол-мулк солиғини тўлаш тўғрисида хабарнома жўнатишлари керак эди. Сиз солиқ инспекцияси хабарномасида кўрсатилган суммани бизнинг ҳисоб-китобимиз билан солиштиришингиз лозим. Агар фарқ бўлмаса, суммани тенг улушларда жорий йилнинг 15 июни ва 15 декабригача, яъни 3 375 сўмдан (6 750/2 = 3 375) тўлашингиз зарур.

Агар тафовут мавжуд бўлса, солиқ тўғри ҳисоблаб чиқарилганлигини текшириш илтимоси билан солиқ инспекциясига мурожаат қилишингиз керак.

Шунга эътибор бериш лозимки, мазкур имтиёз пенсия гувоҳномаси ҳамда мол-мулк қиймати ва умумий майдони кўрсатиладиган ер тузиши ва кўчмас мулк кадастри ҳудудий хизматлари томонидан бериладиган ҳужжатлар асосида тақдим этилади.

ЭНГ ЮҚОРИ МИҚДОР БЎЙИЧА УШЛАНГ

– Бош бухгалтерингизнинг талаби жуда тўғри. У Жисмоний шахслар даромадига солинадиган солиқни ҳисоблаб чиқариш ва бюджетга тўлаш тартиби тўғрисида йўриқноманинг (янги тахрирда МВ ва ДСҚнинг Адлия

вазирлиги томонидан 2002 йил 14 мартда 1110-сон билан рўйхатдан ўтказилган қарори билан тасдиқланган) 32-бандига тўғри келади. Унга кўра фуқаро бир йил мобайнида асосий иш (хизмат, ўқиш) жойини ўзгартирса, у янги иш жойидаги бухгалтерияга дастлабки иш ҳақи олғунига қадар белгиланган шакл бўйича жорий йилда тўланган даромадлар ҳамда ушлаб қолинган солиқ суммаси ҳақидаги маълумотномани тақдим этиши шарт. Янги иш (хизмат, ўқиш) жойи бўйича солиқни ҳисоблаб чиқариш тақвим йили бошидан илгариги ва янги иш (хизмат, ўқиш) жойида олинган жами даромаддан келиб чиққан ҳолда амалга оширилади.

Аввалги иш жойидан маълумотнома тақдим этилмаган ҳолларда солиқ солинадиган даромаддан энг юқори ставка бўйича солиқ ундирилади. Маълумотнома кейинроқ тақдим этилса, у ҳолда умумбелгиланган тартибда қайта ҳисоб-китоб қилинади.

Мисол. «А» корхонасида ишлаган ходим куйидаги даромадларни олган: январь-апрель учун иш ҳақи – 520 000 сўм; йил якунлари бўйича мукофот – 250 000 сўм. Улардан солиқ апрель учун жисмоний шахслар даромадидан олинадиган солиқ шкаласи бўйича ушланган: 77 004 + (770 000 – 496 801) x 25% = 145 303 сўм 75 тийин.

1 майдан бошлаб ходим «Б» корхонасига ишга жойлашди, бироқ аввалги иш жойидан даромадлари тўғрисида маълумотнома тақдим этмади. Унинг бу ердаги ойлик иш ҳақи 140 000 сўмни ташкил этди. Май-июнь ойлари учун 280 000 сўм (140 000 + 140 000) олган. Даромадлар тўғрисида маълумотнома тақдим этилмаганлиги боис солиқ энг юқори ставка (2007 йилда у 25%ни ташкил этади) бўйича ҳисобланади:

280 000 x 25% = 70 000 сўм.

Июлда ходим бухгалтерияга даромадлар тўғрисида маълумотнома тақдим этган, унда олинган даромад – 770 000 сўм ва ундан ушланган солиқ – 145 303,75 сўм кўрсатилаган. Июль ойи учун ходимга 140 000 сўм иш ҳақи ҳисоблаб ёзилган.

Июль учун солиқ ҳисоб-китоби куйидагича амалга оширилади:

жами даромад: 1 190 000 сўм (770 000 + 140 000 + 140 000 + 140 000);

январь-июнь ойлари учун солиқ ушланди: 215 303,75 сўм (145 303,75 + 70 000);

январь-июль ойлари учун солиқ – 134 757 + (1 190 000 – 869 400) x 25% = 214 907 сўм.

Июль ойи учун солиқ суммасини аниқлаймиз: 214 907 – 215 303,75 = – 396,75 сўм.

Қайта ҳисоб-китоб натижасида энг юқори ставкадан прогрессив шкала бўйича 396,75 сўм ортиқча ушланган солиқ қайтарилиши керак.

Маслаҳатларни эксперт, Солиқ маслаҳатчилари палатасининг аъзоси Муҳиддин ЗАЙНИДДИНОВ тайёрлади.

ЎЗБЕКИСТОН ҚОНУНЧИЛИГИДАГИ ЯНГИЛИКЛАР

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ АДЛИЯ ВАЗИРЛИГИ МАЪЛУМ ҚИЛАДИ:

- **ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ СЕНАТИНИНГ ҚАРОРЛАРИ:**
  - «Ўзбекистон Республикаси Олий суди таркибига ўзгартишлар киритиш тўғрисида»;
  - «Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди таркибига ўзгартиш киритиш тўғрисида».
- **ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ҚАРОРЛАРИ:**
  - «Инвестиция лойиҳаларини амалга ошириш учун кредитлар бераётган тижорат банклари томонидан даромад (фойда) солиғи бўйича имтиёزلарни қўллаш тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида»;
  - «Қимор ўйинларини ташкил этиш ва ўтказишни янада тартибга солиш чора-тадбирлари тўғрисида»;
  - «Вазирлар Маҳкамасининг «Пластик карточкалар асосида ҳисоб-китоб қилиш тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида» 2004 йил 24 сентябрдаги 445-сон қарорига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида»;
  - «Мева-сабзавот ва чорвачилик маҳсулотларини қайта ишлаш бўйича мини-технологиялар ва ихчам асбоб-ускуналар сотиб олиш учун фермер хўжаликларига ва кичик бизнеснинг бошқа субъектларига имтиёзли кредитлар бериш ва лизинг хизматлари кўрсатиш тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида».
- **ИДОРАВИЙ-МЕЪЁРИЙ ҲУЖЖАТ**
  - ЎзР ДСҚ, ЎзАА агентлигининг «Молиявий ҳисоботлар ва солиқ ҳисоб-китобларини электрон шаклда тақдим этишда ахборот хавфсизлигини таъминлаш бўйича электрон ҳужжат айланишининг иштирокчилари учун йўриқномани тасдиқлаш тўғрисида» қарори.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ СЕНАТИНИНГ ҚАРОРИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ СУДИ ТАРКИБИГА ЎЗГАРТИШЛАР КИРИТИШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Сенати **ҚАРОР ҚИЛАДИ:**

1. Ёқуб Мардонович **Зиёдуллоев** Ўзбекистон Республикаси Олий судининг судьяси этиб сайлансин.
2. Берган аризасига биноан қуйидагилар Ўзбекистон Республикаси Олий судининг судьяси вазифасидан озод қилинсин:

Лола Салиевна Муратова, Аликул Гаппарович Бабакулов.

3. Ушбу Қарор қабул қилинган кундан эътиборан кучга киради.

Ўзбекистон Республикаси
Олий Мажлиси Сенатининг Раиси
И.СОБИРОВ.

Тошкент шаҳри,
2007 йил 25 август.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ СЕНАТИНИНГ ҚАРОРИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ ХЎЖАЛИК СУДИ ТАРКИБИГА ЎЗГАРТИШ КИРИТИШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Сенати **ҚАРОР ҚИЛАДИ:**

1. Рахимжан Абдихамидович **Мавлянов** Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик судининг судьяси этиб сайлансин.
2. Ушбу Қарор қабул қилинган кундан эътиборан кучга киради.

Ўзбекистон Республикаси
Олий Мажлиси Сенатининг Раиси
И.СОБИРОВ.

Тошкент шаҳри,
2007 йил 25 август.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ҚАРОРИ

ИНВЕСТИЦИЯ ЛОЙИҲАЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРИШ УЧУН КРЕДИТЛАР БЕРАЁТГАН ТИЖОРАТ БАНКЛАРИ ТОМОНИДАН ДАРОМАД (ФОЙДА) СОЛИҒИ БЎЙИЧА ИМТИЁЗЛАРНИ ҚЎЛЛАШ ТАРТИБИ ТЎҒРИСИДАГИ НИЗОМНИ ТАСДИҚЛАШ ҲАҚИДА

(«Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами», 2007 йил, 33-34-сон, 343-модда)

Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Банкларнинг 12 июлдаги ПҚ-670-сон қарорини бажариш юзасидан Ва-
капиталлашувини янада ошириш ва иқтисодийтн модерни-
зациялашдаги инвестиция жараёнларида уларнинг иштиро-
кини фаоллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида» 2007 йил
зирлар Маҳкамаси **қарор қилади:**
1. Инвестиция лойиҳаларини амалга ошириш учун кре-
дитлар бераётган тижорат банклари томонидан даромад

Хизматлар лицензияланган

КАПИТАЛБАНК 132 - 07 - 03

Бир мақсадга интилиб
Муваффақиятга эришамиз

(фойда) солиғи бўйича имтиёзларни қўллаш тартиби тўғрисидаги низом иловага мувофиқ тасдиқлансин.

2. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари Р.С.Азимов ва Ўзбекистон Республикаси Марказий банки

раиси Ф.М.Муллажонов зиммасига юклансин.

**Ўзбекистон Республикасининг Бош вазيري
Ш.МИРЗИЁЕВ.**

Тошкент ш.,
2007 йил 15 август
174-сон.

Вазирлар Маҳкамасининг
2007 йил 15 августдаги 174-сон қарорига
ИЛОВА

ИНВЕСТИЦИЯ ЛОЙИХАЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРИШ УЧУН КРЕДИТЛАР БЕРАЁТГАН ТИЖОРАТ БАНКЛАРИ ТОМОНИДАН ДАРОМАД (ФОЙДА) СОЛИҒИ БЎЙИЧА ИМТИЁЗЛАРНИ ҚЎЛЛАШ ТАРТИБИ ТЎҒРИСИДА НИЗОМ

1. Мазкур Низом Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Банкларнинг капиталлашувини янада ошириш ва иқтисодийetni модернизациялашдаги инвестиция жараёнларида уларнинг иштирокини фаоллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида» 2007 йил 12 июлдаги ПҚ-670-сон қарорининг 3-бандида белгиланган ва тижорат банкларига 2012 йил 1 январгача бўлган даврда даромад (фойда) солиғи бўйича солиққа тортиладиган базани тасдиқланган мақсадли дастурларга мувофиқ иқтисодийetniнинг устувор тармоқларида ишлаб чиқаришни модернизациялаш, техник ва технологик жиҳатдан қайта жиҳозлаш бўйича инвестиция лойиҳаларини амалга ошириш учун уч йилдан ортиқ муддатга берилган кредитлардан олинган даромадлар суммасига тенг миқдорда камайтириш ҳуқуқини беришни назарда тутадиган солиқ имтиёзини қўллаш тартибини белгилайди.

Мазкур Низом улар бўйича Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Банк тизимини янада ислоҳ қилиш ва эркинлаштириш чора-тадбирлари тўғрисида» 2005 йил 15 апрелдаги ПҚ-56-сон қарори билан алоҳида солиқ имтиёзи берилган тижорат банкларининг республикамиз корхоналарига уч йилдан ортиқ муддатга инвестиция кредитлари беришдан олинган ва банкларнинг ўз капиталини кўпайтиришга йўналтирилган даромади (фойдаси)га татбиқ этилмайди.

2. Мазкур Низом мақсади учун қуйидаги асосий тушунчалардан фойдаланилади:

модернизациялаш — асосий воситалар объектининг технологик ёки хизмат вазифасини ўзгартиришга, уларнинг унумдорлигини оширишга ёки бошқа сифат тавсифларини яхшилашга йўналтирилган ишлар;

техник ва технологик жиҳатдан қайта жиҳозлаш — илғор техника ва технологияни жорий этиш, ишлаб чиқаришни механизациялаш ва автоматлаштириш, маънавий эскирган ва физик жиҳатдан яроқсиз бўлиб қолган асбоб-ускуналарни унумлироқ янги асбоб-ускуналарга алмаштириш асосида асосий воситалар ёки уларнинг алоҳида қисмларининг техник-иқтисодий кўрсаткичларини оширишга доир комплекс чора-тадбирлар. Техник ва технологик жиҳатдан қайта жиҳозлаш янги ишлаб чиқаришлар ташкил этиш ва ишлаб турган ишлаб чиқаришларни кенгайтиришни ҳам ўз ичига олади.

3. Тижорат банкларининг кредитлар беришдан олган

даромади (фойдаси) деганда қуйидагилар тушунилади:

жалб этилган маблағлар ҳисобига берилган кредитлар бўйича — банкнинг кредитлардан олган фоизли даромади билан ушбу жалб этилган маблағлар бўйича фоизли харажатлар ўртасидаги ижобий тафовут (маржа);

ялпи кредитлар бўйича — ялпи кредитлаш ҳар бир қатнашчисининг ушбу кредитлардан олган фоизли даромади; ўз маблағлари ҳисобига берилган кредитлар бўйича — ушбу кредитлардан олинган фоизли даромад.

4. Мақсадли дастурлар ва иқтисодийetniнинг устувор тармоқлари инвестиция лойиҳалари рўйхати Ўзбекистон Республикаси Президентининг ёки Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг ҳужжатлари билан тасдиқланади.

5. Даромад (фойда) солиғи юзасидан ҳисоб-китобларни тузишда солиқ солинадиган база камайтириладиган даромад суммаси белгиланган намунадаги ҳисоб-китоб шаклининг «Амалдаги солиқ ҳақидаги қонунларга мувофиқ солиқ солинадиган даромадни (фойдани) камайтириш (имтиёзлар бўйича маълумотнома илова қилинади)» сатрида акс этирилади. Имтиёзлар бўйича маълумотномада ушбу сумма алоҳида сатрда кўрсатилади.

6. Кредит бериш факти, кредит шартномасидан ташқари, лойиҳанинг бизнес-режаси ёки техник-иқтисодий асосланиши билан ҳам тасдиқланади.

7. Тижорат банклари қарз олувчи томонидан кредитдан мақсадли фойдаланилишини назорат қиладилар.

Қарз олувчи кўрсатиб ўтилган мақсадлар учун берилган кредитлардан бошқа мақсадларда фойдаланган тақдирда кредит бўйича имтиёзларни қўллаш бошқа мақсадларда фойдаланиш санасидан бошлаб тўхтатилади.

Кредитдан мақсадли фойдаланилганлиги сотиб олинган асбоб-ускуналар қарз олувчига келиб тушгандан ёки модернизациялаш, техник ва технологик жиҳатдан қайта жиҳозлаш ишлари тугаллангандан кейин тижорат банки билан қарз олувчи ўртасида тузиладиган тегишли ҳужжат билан тасдиқланади.

8. Тижорат банклари мазкур Низомнинг тўғри қўлланиши учун қонун ҳужжатларига мувофиқ жавоб берадилар.

9. Мазкур Низомнинг тўғри қўлланишини назорат қилиш давлат солиқ хизмати органлари томонидан қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда амалга оширилади.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ҚАРОРИ

ҚИМОР ЎЙИНЛАРИНИ ТАШКИЛ ЭТИШ ВА ЎТКАЗИШНИ ЯНАДА ТАРТИБГА СОЛИШ ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА

(«Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами», 2007 йил, 33-34-сон, 344-модда)

Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Қимор ўйинларини ташкил этиш ва ўтказиш билан боғлиқ ноқонуний фаолиятнинг олдини олиш чора-тадбирлари тўғрисида» 2007 йил 28 мартдаги ПҚ-608-сон қарорига мувофиқ, шунингдек қимор ўйинларини ташкил этиш ва ўтказиш фаолиятини давлат томонидан тартибга солишни такомиллаштириш, ноқонуний қимор ўйинларини ташкил этишга ҳамда уларга ўсмирлар ва ёшларни жалб этишга кўмаклашувчи шарт-шароитларга барҳам бериш, қимор бизнесининг ривожланиши салбий оқибатларининг олдини олиш, ноқону-

ний қимор ўйинлари ташкилотчилари ва қатнашчиларининг жавобгарлигини кучайтириш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси **қарор қилади:**

1. 2007 йил 1 сентябрдан бошлаб:

Ўзбекистон Республикаси ҳудудида қимор ўйинларини ва таваккалчиликка асосланган бошқа ўйинларни (шу жумладан тотализаторлар) ташкил этиш ва ўтказиш (тиражли, бир лаҳзали ва рақамли лотереялардан ташқари);

қимор ўйинларини ва таваккалчиликка асосланган бошқа ўйинларни ташкил этиш ва ўтказиш учун телекоммуникация

тармоқларида, шу жумладан Интернет бутунжаҳон ахборот тармоғи провайдерлари томонидан хизматлар кўрсатиш;

Ўзбекистон Республикаси ҳудудига пул ютуғига эга бўлган ўйин автоматларини олиб кириш тақиқлансин.

2. Ўзбекистон Республикаси Давлат божхона қўмитаси ва Миллий хавфсизлик хизматининг Давлат чегараларини ҳимоя қилувчи қўмитаси Ўзбекистон Республикаси ҳудудига пул ютуғига эга бўлган ўйин автоматларини олиб киришга йўл қўймаслик юзасидан зарур чора-тадбирлар кўрсинлар.

3. Белгилаб қўйилсинки, ноқонуний тарзда қимор ўйинларини ва таваккалчиликка асосланган бошқа ўйинларни ташкил этиш ва ўтказиш ҳолатлари аниқланган тақдирда ўйин анжомлари, шу жумладан ўйин автоматлари, ўйинда ставка ва ютуқ бўлган бойликлар, шунингдек бундай ўйинларда қатнашиш натижасида олинган бошқа даромад белгиланган тартибда олиб қўйилади ва давлат даромадига ўтказилади.

4. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари, Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги, Давлат солиқ қўмитаси, Молия вазирлиги, Бош прокуратураси фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари, нодавлат нотижорат ташкилотлари билан биргаликда республика ҳудудида тақиқланган қимор ўйинларини ва таваккалчиликка асосланган бошқа ўйинларни ташкил этиш ва ўтказишнинг, шунингдек уларга балоғатга етмаганларни жалб қилишнинг олдини

олиш юзасидан доимий иш олиб борсинлар.

5. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги, Молия вазирлиги манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда бир ой муддатда:

қимор ўйинлари ва таваккалчиликка асосланган бошқа ўйинлар ташкилотчилари ва қатнашчиларининг жавобгарлигини кучайтириш, уларга балоғатга етмаганларни жалб қилганлик, шунингдек бундай ўйинларни ташкил этиш учун телекоммуникация тармоқларида хизматлар кўрсатганлик, дастурий таъминотни нашр қилганлик, кўпайтирганлик, тарқатганлик учун жавобгарликни белгилаш;

қонун ҳужжатларига ушбу қарордан келиб чиқувчи ўзгартириш ва қўшимчалар тўғрисида Вазирлар Маҳкамасига таклифлар киритсинлар.

6. Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг иловага мувофиқ айрим қарорларига ўзгартириш ва қўшимчалар киритилсин.

7. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари Р.С.Азимов зиммасига юклансин.

**Ўзбекистон Республикасининг
Бош вазирининг
Ш.МИРЗИЁЕВ.**

Тошкент ш.,
2007 йил 16 август
176-сон.

Вазирлар Маҳкамасининг
2007 йил 16 августдаги 176-сон қарорига
ИЛОВА

**ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASI ҲУКУМАТИНИНГ АЙРИМ ҚАРОРЛАРИГА КИРИТИЛАЁТГАН
ЎЗГАРТИРИШ ВА ҚЎШИМЧАЛАР**

1. Вазирлар Маҳкамасининг 2002 йил 28 июндаги 236-сон қарори (Ўзбекистон Республикаси ҚТ, 2002 й., 6-сон, 36-модда) билан тасдиқланган Фаолиятнинг айрим турларини лицензияловчи органлар рўйхатининг «Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги» бўлими учинчи хатбошидаги «тотализатор ва таваккалчиликка асосланган бошқа ўйинлар» сўзлари чиқариб ташлансин.

2. Вазирлар Маҳкамасининг «Пул-буюм лотереялари ўтказишни ташкил этишни такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида» 2002 йил 15 ноябрдаги 396-сон қарорига (Ўзбекистон Республикаси ҚТ, 2002 й., 11-сон, 70-модда):

а) 1-банддаги «ва таваккалчиликка асосланган бошқа ўйинларни» сўзлари чиқариб ташлансин;

б) 3, 4 ва 7-бандлардаги «ва таваккалчиликка асосланган бошқа ўйинлар» сўзлари чиқариб ташлансин;

в) Лотереялар ва таваккалчиликка асосланган бошқа ўйинларни ташкил этиш ва ўтказиш тартиби тўғрисидаги низомда:

Низомнинг номидаги ва 1-банддаги «ва таваккалчиликка асосланган бошқа ўйинларни» сўзлари чиқариб ташлансин;

2-бандда:
иккинчи хатбошидаги «ёки таваккалчиликка асосланган бошқа ўйин», «ставкалар қабул қилиш» сўзлари чиқариб ташлансин;

тўртинчи хатбошидаги «(ёки тикилган пулга)» сўзлари чиқариб ташлансин;

олтинчи ва саккизинчи хатбошидаги «ва таваккалчиликка асосланган бошқа ўйинларни» сўзлари чиқариб ташлансин;

5-бандда:
биринчи хатбошидаги «асосан» сўзи чиқариб ташлансин;

«в» кичик банди қуйидаги таҳрирда баён қилинсин:

«в) пассив ва актив лотереяларга бўлинадиган сонли лотереялар. Пассив сонли лотереяда қатнашишни хоҳловчи шахс сонлар, белгилар ёки бошқа қайдлар комбинацияси олдиндан кўрсатилган ўйин билетини белгиланган қиймати бўйича сотиб олади. Актив сонли лотереяда қатнашишни хоҳловчи шахс махсус бланкада ёки бошқа йўл билан йўл қўйиладиган натижалар йиғиндисидан тиражнинг мумкин бўлган натижасини танлайди, у ўйин ташкилотчиси томонидан танланган вариантлар рўйхатдан ўтказилгандан ва вариантларга мувофиқ келувчи тиражда қатнашишнинг қиймати тегишли вариант бўйича тўлангандан кейин лотерея қатнашчисига айланади.

Сонли лотереялар тиражи сонлар, белгилар, бошқа қай-

дларни ёки уларнинг комбинацияларини тасодифий танлаш йўли билан, шунингдек Шартларда назарда тутилган у ёки бу воқеалар натижасида амалга оширилади. Сонли лотереялар тиражининг телевидение орқали тўғридан-тўғри эфирда трансляция қилмасдан ўтказилишига йўл қўйилмайди.

Сонли лотереялар бўйича ютуқли билетлар, шунингдек тегишли ютуқлар миқдори тираж натижаларининг ўйин билетларида белгиланган натижаларга тўлиқ ёки қисман мос тушишига қараб аниқланади.

«г», «д» ва «е» кичик бандлари ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин;

6-бандда:
«е» кичик бандидаги «ставкалар қабул қилиш» сўзлари чиқариб ташлансин;

«ж» кичик бандидаги «ёки бошқа ўйинлар ўтказиш, ставкалар қабул қилинган ёки гаровлар тузилган воқеалар натижаларини аниқлаш» сўзлари чиқариб ташлансин;

10-банддаги «ва бошқа ўйинлар» сўзлари чиқариб ташлансин;

11-бандга қуйидаги мазмундаги хатбоши қўшилсин:
«сонли лотереялар тиражи ўтказилишини тўғридан-тўғри эфирда трансляция қилиш юзасидан телевидение билан тузилган шартномалар нусхалари»;

24-банддаги «ва ўйинлар» ҳамда «(ставкалар)» сўзлари чиқариб ташлансин;

V бўлим номидаги «ставкаларни қабул қилиш» сўзлари чиқариб ташлансин;

29, 30, 31-бандлардаги «ўйин бўйича ставкаларни қабул қилиш» сўзлари чиқариб ташлансин;

31-бандга қуйидаги мазмундаги хатбоши қўшилсин:

«Лотерея билетларини балоғатга етмаган шахсларга тарқатиш тақиқланади»;

32-бандга қуйидаги мазмундаги хатбоши қўшилсин:
«Лотереялар рекламасида балоғатга етмаган шахсларнинг реклама қилинаётган лотереяда қатнашишига йўл қўймаслик тўғрисидаги огоҳлантириш мавжуд бўлиши керак»;

33-банддаги «(ставкаларни)» сўзи чиқариб ташлансин;

39-бандда:
учинчи хатбошидаги «(ёки қабул қилинган ставкалар, танланган комбинациялар)» сўзлари чиқариб ташлансин;

тўртинчи хатбоши чиқариб ташлансин;

43-банддаги «ўйин бўйича ставкаларни қабул қилишдан» сўзлари чиқариб ташлансин;

46-банднинг иккинчи хатбошидаги «рақамли» сўзи «сон-

ли» сўзи билан алмаштирилсин;

58-банддаги «қабул қилинган ставкалар» сўзлари чиқариб ташлансин;

62-банддаги «қабул қилинган ставкалар» сўзлари чиқариб ташлансин;

Лотереялар ҳамда таваккалчиликка асосланган бошқа ўйинларни ташкил этиш ва ўтказиш тартиби тўғрисидаги низомга 1-иловада:

илованинг номидаги ва I бўлимнинг 4-бандидаги «ва таваккалчиликка асосланган бошқа ўйинларни» сўзлари чиқариб ташлансин;

III бўлимда:

1-банднинг олтинчи хатбошидаги «ставка» сўзи чиқариб ташлансин;

2-банднинг «а» кичик бандидаги «ставкаларни қабул қилиш», «ставкаларни қабул қилганлик» сўзлари чиқариб ташлансин;

4-банднинг иккинчи хатбошидаги «ставкалар қабул қилиш» сўзлари чиқариб ташлансин;

Лотереялар ҳамда таваккалчиликка асосланган бошқа ўйинларни ташкил этиш ва ўтказиш тартиби тўғрисидаги низомга 2-иловада:

I бўлимдаги «қабул қилинган ставкалар», «ставкалар қабул қилишдан» сўзлари чиқариб ташлансин;

II бўлимдаги «(ставкалар)», «ставкаларнинг» сўзлари чиқариб ташлансин;

III бўлимдаги «қабул қилинган ставкалар», «ставкаларни қабул қилувчи» сўзлари чиқариб ташлансин.

3. Вазирлар Маҳкамасининг «Лотереялар, тотализатор ва таваккалчиликка асосланган бошқа ўйинлар ташкил этиш фаолиятини лицензиялаш тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида» 2003 йил 16 июлдаги 314-сон қарорида (Ўзбекистон Республикаси ҚТ, 2003 й., 7-сон, 62-модда):

а) Низомнинг номидаги «тотализатор ва таваккалчиликка асосланган бошқа ўйинлар» сўзлари чиқариб ташлансин;

б) 1 ва 4-бандлардаги «тотализатор ва таваккалчиликка асосланган бошқа ўйинлар» сўзлари чиқариб ташлансин;

в) Лотереялар, тотализатор ва таваккалчиликка асосланган бошқа ўйинлар ташкил этиш фаолиятини лицензиялаш тўғрисидаги низомда:

Низомнинг номидаги, 1-8, 13, 33-бандлардаги «тотализатор ва таваккалчиликка асосланган бошқа ўйинлар» сўзлари чиқариб ташлансин;

6-бандда:

«б» кичик бандининг учинчи хатбошидаги «тотализаторларда ва таваккалчиликка асосланган бошқа ўйинларда қабул қилинаётган ставкалар» сўзлари чиқариб ташлансин;

«д» кичик бандидаги «ставкаларни» сўзи чиқариб ташлансин;

«е» кичик бандидаги «ставкаларни қабул қилиш» сўзлари чиқариб ташлансин;

Лотереялар, тотализатор ва таваккалчиликка асосланган бошқа ўйинлар ташкил этиш фаолиятини лицензиялаш тўғрисидаги низомга илованинг номидаги ва тадбирлар устундаги «тотализатор ва таваккалчиликка асосланган бошқа ўйинлар» сўзлари чиқариб ташлансин.

4. Вазирлар Маҳкамасининг «Лотереялар, тотализатор ва таваккалчиликка асосланган бошқа ўйинлар ўтказишни ташкил этишни такомиллаштиришга доир қўшимча чоратадбирлар тўғрисида» 2005 йил 2 августдаги 182-сон қарори (Ўзбекистон Республикаси ҚТ, 2005 й., 8-сон, 39-модда) номи ва матнидаги «тотализатор ва таваккалчиликка асосланган бошқа ўйинлар» сўзлари чиқариб ташлансин.

5. Вазирлар Маҳкамасининг 2006 йил 6 майдаги 78-сон қарори (Ўзбекистон Республикаси ҚТ, 2006 й., 5-сон, 28-модда) билан тасдиқланган Микрокредитлар бериш ва микролизинг хизматлари кўрсатиш тартиби тўғрисида Вақтинчалик низомнинг 6-банди тўртинчи хатбошидаги «тотализатор ва таваккалчиликка асосланган бошқа ўйинлар» сўзлари чиқариб ташлансин.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ҚАРОРИ

ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ «ПЛАСТИК КАРТОЧКАЛАР АСОСИДА ҲИСОБ-КИТОБ ҚИЛИШ ТИЗИМИНИ ЯНАДА РИВОЖЛАНТИРИШ ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА» 2004 ЙИЛ 24 СЕНТЯБРДАГИ 445-СОН ҚАРОРИГА ЎЗГАРТИРИШ ВА ҚЎШИМЧАЛАР КИРИТИШ ҲАҚИДА

(«Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами», 2007 йил, 33-34-сон, 345-модда)

Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Банкларнинг капиталлашувини янада ошириш ва иқтисодий тартибдор модернизациялашдаги инвестиция жараёнларида уларнинг иштирокини фаоллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида» 2007 йил 12 июлдаги ПҚ-670-сон қарорига мувофиқ Вазирлар Маҳкамаси қарор қилади:

1. Вазирлар Маҳкамасининг «Пластик карточкалар асосида ҳисоб-китоб қилиш тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида» 2004 йил 24 сентябрдаги 445-сон қарорига (Ўзбекистон Республикаси ҚТ, 2004 й., 9-сон, 94-модда)

иловага мувофиқ ўзгартириш ва қўшимчалар киритилсин.

2. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари Р.С.Азимов ва Ўзбекистон Республикаси Марказий банки раиси Ф.М.Муллажонов зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири
Ш.МИРЗИЁЕВ.

Тошкент ш.,
2007 йил 17 август
177-сон.

Вазирлар Маҳкамасининг
2007 йил 17 августдаги 177-сон қарорига
ИЛОВА

ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ «ПЛАСТИК КАРТОЧКАЛАР АСОСИДА ҲИСОБ-КИТОБ ҚИЛИШ ТИЗИМИНИ ЯНАДА РИВОЖЛАНТИРИШ ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА» 2004 ЙИЛ 24 СЕНТЯБРДАГИ 445-СОН ҚАРОРИГА КИРИТИЛАЁТГАН ЎЗГАРТИРИШ ВА ҚЎШИМЧАЛАР

1. 7-бандда:

а) иккинчи хатбошидаги «2005 йил 1 январдан бошлаб 3 йил муддатга» сўзлари «2005 йил 1 январдан 2010 йил 1 январгача» сўзлари билан алмаштирилсин;

б) учинчи хатбошидаги «2007» рақами «2010» рақами билан алмаштирилсин;

в) куйидаги мазмундаги тўртинчи хатбоши қўшилсин:
«2007 йил 12 июлдан бошлаб 2010 йил 1 январгача ўзига ўзи хизмат кўрсатиш ахборот киосклари оид қисми бўйича мулк солиғидан, шунингдек улар импорт қилинганда божхона тўловлари тўлашдан»;

тўртинчи хатбоши бешинчи хатбоши деб ҳисоблансин.

2. Тижорат банклари ва Ягона умумреспублика процессинг маркази томонидан тўловларни пластик карточкалар

бўйича амалга ошириш учун фойдаланиладиган мол-мулкдан солиқ тўлаш бўйича имтиёзларни қўллаш тартиби тўғрисида низомда:

а) 1 ва 2-бандлар куйидаги тахрирда баён қилинсин:

«1. Мазкур Низом тижорат банклари ва Ягона умумреспублика процессинг маркази томонидан банкоматлар, тўлов терминаллари, ўзига ўзи хизмат кўрсатиш ахборот киосклари, коммутация ускуналари ва тўловларни пластик карточкалар бўйича амалга ошириш учун фойдаланиладиган бошқа ускуналардан мулк солиғи бўйича имтиёзларни қўллаш, шунингдек уларни бухгалтерия ҳисобидда акс эттириш тартибини белгилайди.

2. Тижорат банклари ва Ягона умумреспублика процессинг маркази:

2005 йил 1 январдан бошлаб 2010 йил 1 январгача —

банкоматлар, терминаллар, коммутация ускуналарига ва тўловларни пластик карточкалар бўйича амалга ошириш учун фойдаланиладиган бошқа ускуналарга, шунингдек дастурий таъминлашга оид қисми бўйича;

2007 йил 12 июлдан бошлаб 2010 йил 1 январгача — ўзига ўзи хизмат кўрсатиш ахборот киоскларига оид қисми бўйича мулк солиғи тўлашдан озод этилган»;

б) 3-банддаги «терминаллар» сўзидан кейин «ўзига ўзи хизмат кўрсатиш ахборот киосклари» сўзлари қўшилсин;

в) 4-бандга қуйидаги мазмундаги тўртинчи хатбоши қўшилсин:

«ўзига ўзи хизмат кўрсатиш ахборот киосклари»;

г) 8-банд қуйидаги тахрирда баён қилинсин:

«8. Бўшаб қоладиган маблағларнинг бухгалтерия ҳисоби

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлигининг 29-сон, Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитасининг 2005-25-сон ва Давлат божхона қўмитасининг 01-02/8-3-сон қарори билан тасдиқланган (Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигида 2005 йил 2 апрелда 1463 рақами билан рўйхатдан ўтказилган) Юридик шахсларга солиқлар, божхона тўловлари ва бюджетга мажбурий тўловлар бўйича берилган имтиёзларни расмийлаштириш ва бухгалтерия ҳисобида акс эттириш тартиби тўғрисидаги низомга мувофиқ амалга оширилади»;

д) тижорат банклари ва Ягона умумреспублика процессинг марказининг тўловларни пластик карточкалар билан амалга ошириш учун фойдаланиладиган мол-мулки рўйхатига қуйидаги мазмундаги банд қўшилсин:

«9. Ўзига ўзи хизмат кўрсатиш ахборот киосклари».

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ
ҚАРОРИ

**МЕВА-САБЗАВОТ ВА ЧОРВАЧИЛИК МАҲСУЛОТЛАРИНИ ҚАЙТА ИШЛАШ
БЎЙИЧА МИНИ-ТЕХНОЛОГИЯЛАР ВА ИХЧАМ АСБОБ-УСКУНАЛАР СОТИБ ОЛИШ
УЧУН ФЕРМЕР ХЎЖАЛИКЛАРИГА ВА КИЧИК БИЗНЕСНИНГ БОШҚА
СУБЪЕКТЛАРИГА ИМТИЁЗЛИ КРЕДИТЛАР БЕРИШ ВА ЛИЗИНГ ХИЗМАТЛАРИ
КЎРСАТИШ ТАРТИБИ ТЎҒРИСИДАГИ НИЗОМНИ ТАСДИҚЛАШ ҲАҚИДА**

(«Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами», 2007 йил, 33-34-сон, 346-модда)

Мева-сабзавот ва чорвачилик маҳсулотларини қайта ишлаш бўйича мини-технологиялар ва ихчам асбоб-ускуналар сотиб олиш учун фермер хўжаликлари ва кичик бизнес бошқа субъектларининг кредит ресурслари олишини ҳамда лизинг хизматларидан фойдаланишини кенгайтириш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси қарор қилади:

1. Мева-сабзавот ва чорвачилик маҳсулотларини қайта ишлаш бўйича мини-технологиялар ва ихчам асбоб-ускуналар сотиб олиш учун фермер хўжаликлари ва кичик бизнеснинг бошқа субъектларига имтиёзли кредитлар бериш ва лизинг хизматлари кўрсатиш тартиби тўғрисидаги низом

иловага мувофиқ тасдиқлансин.

2. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари Р.С.Азимов ва Ўзбекистон Республикаси Марказий банки раиси Ф.М.Муллажонов зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикасининг

Бош вазири
Ш.МИРЗИЁЕВ.

Тошкент ш.,
2007 йил 20 август
178-сон.

Вазирлар Маҳкамасининг
2007 йил 20 августдаги 178-сон қарорига
ИЛОВА

**МЕВА-САБЗАВОТ ВА ЧОРВАЧИЛИК МАҲСУЛОТЛАРИНИ ҚАЙТА ИШЛАШ БЎЙИЧА
МИНИ-ТЕХНОЛОГИЯЛАР ВА ИХЧАМ АСБОБ-УСКУНАЛАР СОТИБ ОЛИШ УЧУН ФЕРМЕР
ХЎЖАЛИКЛАРИГА ВА КИЧИК БИЗНЕСНИНГ БОШҚА СУБЪЕКТЛАРИГА ИМТИЁЗЛИ КРЕДИТЛАР
БЕРИШ ВА ЛИЗИНГ ХИЗМАТЛАРИ КЎРСАТИШ ТАРТИБИ ТЎҒРИСИДА
НИЗОМ**

1. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

1. Мазкур Низом мева-сабзавот ва чорвачилик маҳсулотларини қайта ишлаш бўйича мини-технологиялар ва ихчам асбоб-ускуналар сотиб олиш учун фермер хўжаликлари ва кичик бизнеснинг бошқа субъектлари — юридик шахсларга (кейинги ўринларда фермер хўжаликлари ва кичик бизнеснинг бошқа субъектларига деб аталади) тижорат банклари томонидан имтиёзли кредитлар бериш ва лизинг хизматлари кўрсатиш тартибини белгилайди.

Мазкур Низомнинг амал қилиши (III бўлимдан ташқари) мева-сабзавот ва чорвачилик маҳсулотларини қайта ишлаш бўйича мини-технологиялар ва ихчам асбоб-ускуналар сотиб олиш учун фермер хўжаликлари ва кичик бизнеснинг бошқа субъектларига микрокредит бериш ва микролизинг хизматлари кўрсатишга татбиқ этилмайди.

2. Мева-сабзавот ва чорвачилик маҳсулотларини қайта ишлаш бўйича мини-технологиялар ва ихчам асбоб-ускуналар сотиб олиш учун фермер хўжаликлари ва кичик бизнеснинг бошқа субъектларига имтиёзли кредитлар ва лизинг хизматлари (кейинги ўринларда имтиёзли кредитлар ва лизинг хизматлари деб аталади) фермер хўжаликлари ва кичик бизнес бошқа субъектларининг талаб қилиб олинадиган асосий депозит ҳисобрақамлари очилган тижорат банклари томонидан берилади ва кўрсатилади.

3. Имтиёзли кредитлар ва лизинг хизматлари қайтариш, пуллик, таъминланганлик, мақсадли фойдаланиш ва муддатлилик шартларида берилади ва кўрсатилади, мазкур Низомнинг 17-бандида назарда тутилган ҳоллар бундан мустасно.

4. Мева-сабзавот ва чорвачилик маҳсулотларини қайта ишлаш бўйича мини-технологиялар ва ихчам асбоб-ускуналар сотиб олиш учун фермер хўжаликлари ва кичик бизнеснинг бошқа субъектларига имтиёзли кредитлар

(кейинги ўринларда имтиёзли кредитлар деб аталади) 5 йилдан кам бўлмаган муддатга берилади, камида 18 ойни ташкил этадиган имтиёзли давр ҳам шу жумлага киради.

5. Фермер хўжаликлари ва кичик бизнеснинг бошқа субъектларига мева-сабзавот ва чорвачилик маҳсулотларини қайта ишлаш бўйича мини-технологиялар ва ихчам асбоб-ускуналар сотиб олиш учун лизинг хизматлари кўрсатиш муддати 7 йилдан иборат бўлади.

6. Имтиёзли кредитлар бўйича фоиз ставкалари қуйидаги миқдорларда белгиланади:

Вазирлар Маҳкамасининг «Тижорат банкларининг кичик тадбиркорликни ривожлантиришда қатнашишини рағбатлантиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида» 2000 йил 19 майдаги 195-сон қарорига мувофиқ ташкил этилган банкларнинг имтиёзли кредит бериш махсус жағфармалари маблағлари ҳисобига бериладиган имтиёзли кредитлар бўйича — Ўзбекистон Республикаси Марказий банкининг кредит бериш қунидаги қайта молиялаштириш ставкасининг 50 фоизидан ортиқ бўлмаган миқдорда;

банкнинг бошқа ўз маблағлари ва жалб этилган маблағлари ҳисобига бериладиган имтиёзли кредитлар бўйича — банк билан фермер хўжалиги ёки кичик бизнеснинг бошқа субъекти ўртасидаги ўзаро келишувга кўра, бироқ Ўзбекистон Республикаси Марказий банкининг амалдаги қайта молиялаштириш ставкасидан ортиқ бўлмаган миқдорда.

7. Лизинг бўйича фоиз ставкаси банк билан фермер хўжалиги ёки кичик бизнеснинг бошқа субъекти ўртасидаги ўзаро келишувга кўра, бироқ Ўзбекистон Республикаси Марказий банкининг амалдаги қайта молиялаштириш ставкасидан ортиқ бўлмаган миқдорда белгиланади.

8. Имтиёзли кредитлар бўйича асосий қарзни қайтариш имтиёзли давр тамом бўлгандан кейинги ойдан бошлана-

ди.

9. Зарар кўриб ишлаётган ва ноликвид балансга эга бўлган фермер хўжаликлариغا ёки кичик бизнеснинг бошқа субъектларига имтиёзли кредитлар берилмайди ва лизинг хизматлари кўрсатилмайди, илгари берилган имтиёзли кредитлар ва кўрсатилган лизинг хизматлари эса шартномада белгиланган тартибда муддатидан олдин ундириб олиниши керак. Ушбу шарт кредит шартномасида мажбурий тартибда қайд этилиши зарур.

10. Халқаро молия институтлари кредит линиялари ҳисобига имтиёзли кредитлар бериш Ўзбекистон Республикаси тижорат банклари билан халқаро молия институтлари ўртасида тузилган кредит битимлари шартларига мувофиқ амалга оширилади.

II. ИМТИЁЗЛИ КРЕДИТЛАР БЕРИШ ВА ЛИЗИНГ ХИЗМАТЛАРИ КЎРСАТИШ

11. Фермер хўжалиги ёки кичик бизнеснинг бошқа субъекти имтиёзли кредитлар олиш учун кредит буюртмаси билан биргаликда тижорат банкига қуйидаги ҳужжатларни тақдим этади:

имтиёзли кредитнинг бутун муддати учун пул оқимлари прогнози мажбурий тартибда кўрсатилган бизнес-режа; потенциал қарз олувчи рўйхатга олинган жойдаги давлат солиқ инспекциясининг баланс қабул қилинганлиги тўғрисидаги ёзув мавжуд бўлган охириги ҳисобот даври учун бухгалтерия баланси, дебиторлик ва кредиторлик қарзлар тўғрисидаги маълумотнома, шунингдек 90 кундан ортиқ муддатдаги қарздорлик бўйича таққослаш далолатномалари;

кредит қайтарилишининг бир ёки бир неча турдаги таъминланишини тақдим этиш тўғрисидаги ҳужжат.

12. Фермер хўжалиги ёки кичик бизнеснинг бошқа субъекти мева-сабзавот ва чорвачилик маҳсулотларини қайта ишлаш учун имтиёзли асосда лизингга мини-технологиялар ҳамда ихчам асбоб-ускуналар олиш учун тижорат банкига буюртманомаси билан бирга қуйидаги ҳужжатларни тақдим этади:

лизинг объектининг техник-иқтисодий кўрсаткичлари ва унинг сотувчиси тўғрисидаги маълумотлар;

имтиёзли лизингнинг бутун муддати учун пул оқими прогнози кўрсатилган ҳолдаги бизнес-режа;

потенциал қарз олувчи рўйхатдан ўтказилган жойдаги давлат солиқ инспекциясининг баланс қабул қилинганлиги тўғрисидаги ёзув мавжуд бўлган охириги ҳисобот даври учун бухгалтерия баланси, дебиторлик ва кредиторлик қарзлар тўғрисидаги маълумотнома, шунингдек 90 кундан ортиқ муддатдаги қарздорлик бўйича таққослаш далолатномалари.

13. Тижорат банкларининг имтиёзли кредит бериш махсус жамғармалари маблағлари ҳисобидан бериладиган имтиёзли кредитлар бўйича уларни олиш учун буюртманомаларни кўриб чиқиш, расмийлаштириш, ҳисобга олиш, уларни қайтариш ва улардан мақсадли фойдаланиш мониторингини олиб бориш, тўлаш Вазирлар Маҳкамасининг 2000 йил 19 майдаги 195-сон қарори билан тасдиқланган Тижорат банклари томонидан кичик тадбиркорлик субъектларига, деҳқон ва фермер хўжаликлариغا Имтиёзли кредит бериш махсус жамғармаси ҳисобидан кредит бериш тартиби тўғрисидаги низомга мувофиқ, ушбу Низом нормаларини ҳисобга олган ҳолда амалга оширилади.

Банкнинг бошқа ўз маблағлари ва жалб этилган маблағлари ҳисобидан бериладиган имтиёзли кредитлар бўйича уларни олиш учун буюртманомаларни кўриб чиқиш, расмийлаштириш, ҳисобга олиш, уларни қайтариш ва улардан мақсадли фойдаланиш мониторингини олиб бориш, тўлаш Ўзбекистон Республикаси Марказий банки-

нинг норматив ҳужжатларига мувофиқ, ушбу Низом нормаларини ҳисобга олган ҳолда амалга оширилади.

14. Кредит буюртманомасини кўриб чиқиш ва банк ҳулосасини бериш муддати ҳужжатлар банкка тушган кундан бошлаб 10 иш кунидан ошиши мумкин эмас.

III. ИМТИЁЗЛИ КРЕДИТЛАР ҚАЙТАРИЛИШНИ ТАЪМИНЛАШ ВА ЛИЗИНГ ХИЗМАТЛАРИ ХУСУСИЯТЛАРИ

15. Тижорат банклари томонидан имтиёзли кредитлар қайтарилишини таъминлаш сифатида кредит шартномаси бўйича сотиб олинган мини-технологиялар ва ихчам асбоб-ускуналар улар қийматининг 80 фоизи миқдоридан гаров учун қабул қилинади. Имтиёзли кредитнинг мини-технологиялар ва ихчам асбоб-ускуналар гарови билан қопланмаган қисми учун қарз олувчи таъминлашнинг қуйидаги турларидан бир ёки бир нечасини тақдим этади:

бошқа мол-мулкни ва мулк хуқуқларни, шу жумладан ер участкасини ижарага олиш хуқуқини гаровга қўйиш;

банк кафолатномаси;

учинчи шахсларнинг кафиллиги;

тадбиркорлик таваккалчиликларининг суғурта полиси.

16. Лизинг объекти лизинг олувчи томонидан лизинг берувчи банк фойдасига йўқолиш ва яроқсизланиш ҳолатларидан суғурта қилиниши керак. Суғурта полиси банкка лизинг шартномасида белгиланган муддатда тақдим этилади.

Лизинг фоизларини тўлаш ва лизинг операцияларини ўтказиш натижасида сарфланган маблағларни қайтариш кафолати сифатида лизинг берувчи банк лизинг олувчидан ушбу Низомнинг 15-бандида назарда тутилган бошқа таъминлаш турларини талаб қилиши мумкин.

17. Тижорат банклари ўзлари билан доимий алоқада бўлган, банк ҳисоб рақамида мунтазам пул оқимига, ижобий нуфузга ва яхши кредит тарихига эга бўлган фермер хўжаликлари ва бошқа кичик бизнес субъектларига, ушбу Низомнинг 15-бандида кўрсатилган қайтариш таъминловисиз, ишончга асосланган кредитлар беришга ҳақлидир.

18. Ҳар қандай мол-мулк, шу жумладан «Гаров тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига мувофиқ гаров предмети бўлиши мумкин бўлган буюмлар ва мулк хуқуқлар (талаблар) гаров предмети бўлиши мумкин (муомаладан чиқарилган буюмлардан ташқари).

Қарз олувчи ўз ҳисобига гаров предметининг йўқолиши ва яроқсизланиши ҳолатлари юзасидан суғурта шартномаси тузади. Суғурта полиси банкка кредит шартномасида белгиланган муддатда тақдим этилади.

19. Кафолатнома қонун ҳужжатларига мувофиқ гарантининг ёзма мажбурияти шаклида расмийлаштирилади.

20. Кафиллик кафил бўлувчи билан қарз олувчи ўртасида ёзма шаклда уч нусхада банк фойдасига тузиладиган кафиллик шартномаси билан расмийлаштирилади. Ушбу шартноманинг охириги бетида, кафил бўлувчи ва қарз олувчи имзоларидан кейин мазкур кафилликнинг банк томонидан қабул қилингани қайд этилади, у банк филиали бошқарувчисининг имзоси ва банк филиалининг думалоқ муҳри билан тасдиқланади.

21. Суғурта компаниялари фермер хўжаликлари ва бошқа суғурта бозори қатнашчилари мурожаатларига кўра уларнинг тадбиркорлик таваккалчиликларини, шунингдек лизинг объекти йўқолиши ва яроқсизланишидан суғурталашни белгиланган тартибда амалга оширади. Бунда кўрсатиб ўтилган суғурта шартномалари бўйича ҳар йилги суғурта мукофоти суммаси, белгиланган суғурта тарифлари миқдорларидан қатъи назар, суғурта тўлови суммасининг бир фоизидан ошиши мумкин эмас.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ДАВЛАТ СОЛИҚ ҚЎМИТАСИ, ЎЗБЕКИСТОН АЛОҚА ВА АХБОРОТЛАШТИРИШ АГЕНТЛИГИНИНГ ҚАРОРИ

МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАР ВА СОЛИҚ ҲИСОБ-КИТОБЛАРИНИ ЭЛЕКТРОН ШАКЛДА ТАҚДИМ ЭТИШДА АХБОРОТ ХАВФСИЗЛИГИНИ ТАЪМИНЛАШ БЎЙИЧА ЭЛЕКТРОН ҲУЖЖАТ АЙЛАНИШНИНГ ИШТИРОКЧИЛАРИ УЧУН ЙЎРИҚНОМАНИ ТАСДИҚЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 2007 йил
13 августда 1702-сон билан давлат рўйхатидан ўтказилди

(«Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами», 2007 йил, 33-34-сон, 349-модда)

Ўзбекистон Республикасининг Солиқ кодекси, Ўзбекистон Республикасининг «Давлат солиқ хизмати тўғрисида», «Электрон рақамли имзо тўғрисида», «Электрон ҳужжат айланиши тўғрисида»ги қонунлари, Ўзбекистон Республика-

си Президентининг 2005 йил 15 июндаги «Тадбиркорлик субъектлари томонидан тақдим этиладиган ҳисобот тизмини такомиллаштириш ва уни ноқонуний талаб этганлик учун жавобгарликни кучайтириш тўғрисида»ги ПҚ-100-сон

қарори (Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2005 й., 23-24-сон, 168-модда) ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2006 йил 4 августдаги «Солиқ тўловчиларга ахборот хизмати кўрсатиш ва давлат солиқ хизмати органларининг ахборот тизимини янада такомиллаштириш тўғрисида»ги 157-сон қарорига мувофиқ қарор қиламиз:

Давлат солиқ қўмитаси раиси
Б.ПАРПИЕВ.
2007-44-сон

1. Молиявий ҳисоботлар ва солиқ ҳисоб-китобларини электрон шаклда тақдим этишда ахборот хавфсизлигини таъминлаш бўйича электрон ҳужжат айланишининг иштирокчилари учун йўриқнома иловага мувофиқ тасдиқлансин.
2. Мазкур қарор Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигида давлат рўйхатидан ўтказилган кундан бошлаб ўн кун ўтгач кучга киради.

Ўзбекистон алоқа ва ахборотлаштириш
агентлиги Бош директори
А.АРИПОВ.
17-8/1985-сон

Тошкент ш., 2007 йил 4 июль.

*2007 йил 23 августдан кучга киради.

Давлат солиқ қўмитаси ва Ўзбекистон алоқа ва ахборотлаштириш агентлигининг
2007 йил 4 июлдаги 2007-44, 17-8/1985-сон қарори билан
ТАСДИҚЛАНГАН

МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТЛАР ВА СОЛИҚ ҲИСОБ-КИТОБЛАРИНИ ЭЛЕКТРОН ШАКЛДА ТАҚДИМ ЭТИШДА АХБОРОТ ХАВФСИЗЛИГИНИ ТАЪМИНЛАШ БЎЙИЧА ЭЛЕКТРОН ҲУЖЖАТ АЙЛАНИШИНИНГ ИШТИРОКЧИЛАРИ УЧУН ЙЎРИҚНОМА

Ушбу Йўриқнома Ўзбекистон Республикасининг Солиқ кодекси, Ўзбекистон Республикасининг «Электрон рақамли имзо тўғрисида»ги, «Электрон ҳужжат айланиши тўғрисида»ги қонунлари, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2005 йил 15 июндаги «Тадбиркорлик субъектлари томонидан тақдим этиладиган ҳисобот тизимини такомиллаштириш ва уни ноқонуний талаб этганлик учун жавобгарликни кучайтириш тўғрисида»ги ПҚ-100-сон қарори (Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2005 йил, 23-24-сон, 168-модда) ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2006 йил 4 августдаги «Солиқ тўловчиларга ахборот хизмати кўрсатиш ва давлат солиқ хизмати органларининг ахборот тизимини янада такомиллаштириш тўғрисида»ги 157-сон қарорига мувофиқ молиявий ҳисоботлар ва солиқ ҳисоб-китобларини электрон шаклда (бундан буён матнда электрон шаклдаги солиқ ҳисоботлари деб юритилади) алоқанинг телекоммуникация каналлари ёрдамида тақдим этилганда ахборот хавфсизлигини ташкил этиш ва таъминлаш тартибини белгилайди.

Ушбу Йўриқнома солиқ ҳисоботларини электрон шаклда тақдим этиладиган жисмоний ва юридик шахсларга нисбатан татбиқ этилади.

I. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

1. Ушбу Йўриқномада қуйидаги тушунчалар қўлланилган: **автоматлаштирилган иш жойи (АИЖ)** — эксплуатацион ва техник ҳужжатлар талабларига жавоб берадиган ҳисоблаш техника воситалари ва махсус дастурий воситалар асосида компьютер тармоғининг ишчи станцияси;

электрон рақамли имзо (ЭРИ) — электрон ҳужжатдаги мазкур электрон ҳужжат ахборотини ЭРИ ёпиқ калитидан фойдаланган ҳолда махсус ўзгартириш натижасида ҳосил қилинган ҳамда ЭРИ очик калити ёрдамида электрон ҳужжатдаги ахборотда хатолик йўқлигини аниқлаш ва ЭРИ ёпиқ калитининг эгасини идентификация қилиш имкониятини берадиган имзо;

ЭРИ ёпиқ калити эгаси — электрон рақамли имзони яратган (электрон ҳужжатга имзо қўйган) ва рўйхатга олиш маркази томонидан унинг номига электрон рақамли имзо калити сертификати берилган жисмоний шахс;

ЭРИ ёпиқ калити — ЭРИ воситаларидан фойдаланган ҳолда ҳосил қилинган, фақат имзо қўювчи шахснинг ўзига маълум бўлган ва электрон ҳужжатда ЭРИни яратиш учун мўлжалланган белгилар кетма-кетлиги;

ахборотни криптографик муҳофаза қилиш — криптографик алмаштириш алгоритмлари ёрдамида амалга ошириладиган ахборотнинг тўла-тўқислиги, қулайлиги ва махфийлигини таъминлашга қаратилган чора-тадбирлар мажмуи;

ЭРИ калитининг компрометацияси (обрўсизланиши) — фойдаланилаётган калитлар, ахборот хавфсизлигини таъминлаётганлигига ишончнинг йўқолиши.

ЭРИ калитининг обрўсизланиши билан боғлиқ ҳодисаларга қуйида келтирилганлар киради:

калитли ташувчиларнинг йўқолиши;
калитли ташувчиларнинг йўқолиши ва кейинчалик уларнинг топилиши;
калитли ахборотдан фойдаланишга рухсати бўлган хо-

димларнинг ишдан бўшаши;

махфий калитни сақлаш ва йўқ қилиш (амал қилиш муддати тугагандан кейин) қоидаларининг бузилиши;
ахборотнинг четга чиқиб кетишига шубҳа пайдо бўлиши ёки махфий алоқа тизимида унинг нотўғри талқин этилиши;

калитли ташувчилар бўлган сейф муҳрининг бузилиши;
калитли ташувчиларнинг қандай ҳолатга учраганлиги ҳақида аниқ маълумот олиш имкони бўлмаган ҳолатлар (шу жумладан, калит билан боғлиқ маълумотлар бузилган ҳамда ундан қоидабузарнинг рухсатсиз фойдаланиши асосли равишда рад этилмаган);

рухсатсиз кириш (фойдаланиш) — субъектнинг объектга ёки ахборотга тизимда ўрнатилган кириш чегаралари қоидаларини бузган ҳолда кириши;

ЭРИ очик калити — ЭРИ воситаларидан фойдаланган ҳолда ҳосил қилинган, ЭРИнинг ёпиқ калитига мос келувчи, ахборот тизимининг ҳар қандай фойдаланувчиси фойдалана оладиган ва электрон ҳужжатдаги ЭРИнинг ҳақиқийлигини тасдиқлаш учун мўлжалланган белгилар кетма-кетлиги;

ЭРИнинг ҳақиқийлигини тасдиқлаш — ЭРИнинг ЭРИ ёпиқ калитининг эгасига тегишлилиги ва электрон ҳужжатдаги ахборотда хатолик йўқлиги текширилгандаги ижобий натижа;

ЭРИ калитининг сертификати (имзо калити сертификати) — электрон рақамли имзонинг очик калити электрон рақамли имзонинг ёпиқ калитига мослигини тасдиқлайдиган ва электрон рақамли имзо ёпиқ калитининг эгасига рўйхатга олиш маркази томонидан берилган ҳужжат;

ахборотни криптографик муҳофаза қилиш воситалари (АКМВ) — ахборот хавфсизлигини таъминлаш учун унинг криптографик алмаштирилишини амалга оширувчи дастгоҳ, дастурий ва дастгоҳ-дастурий воситалар;

ЭРИ воситалари — электрон ҳужжатда ЭРИ яратилишини, ЭРИнинг ҳақиқийлиги тасдиқланишини, ЭРИнинг ёпиқ ва очик калитлари яратилишини таъминлайдиган барча техникавий ва дастурий воситалар мажмуи;

солиқ ҳисоботларини электрон шаклда тақдим этиш формати — электрон шаклда тақдим этиладиган солиқ ҳисоботлари таркиби ва кўрсаткичлар тузилмасининг формага келтирилган тавсифи, шунингдек, уларнинг шакллантирилишига қўйилган талаблар.

ЭРИ калитларини рўйхатга олиш маркази (Рўйхатга олиш маркази) — махсус ваколатли органда давлат рўйхатидан ўтган ва Қонунда назарда тутилган вазифаларни бажарадиган юридик шахсдир;

электрон ҳужжат — электрон шаклда қайд этилган, электрон рақамли имзо билан тасдиқланган ва электрон ҳужжатнинг уни идентификация қилиш имкониятини берадиган бошқа реквизитларига эга бўлган ахборот.

2. Солиқ ҳисоботларини электрон шаклда тақдим этишда электрон ҳужжат айланишининг иштирокчилари бўлиб қуйидагилар ҳисобланади:

солиқ тўловчи — солиқ ҳисоботларини жўнатувчи;
солиқ ҳисоботларини қабул қилувчи ва уларга ишлов берувчи давлат солиқ хизмати органлари — солиқ ҳисоботларини қабул қилувчи.

II. СОЛИҚ ҲИСОБОТЛАРИНИ АЛОҚАНИНГ

**ТЕЛЕКОММУНИКАЦИЯ КАНАЛЛАРИ ОРҚАЛИ
ТАҚДИМ ЭТИШ ДАСТУРИЙ-АППАРАТ
ВОСИТАЛАРИГА ҚЎЙИЛАДИГАН ТАЛАБЛАР**

3. Дастурий-аппарат воситалари солиқ ҳисоботларини қонун ҳужжатларига мувофиқ тасдиқланадиган солиқ ҳисоботларини тақдим этиш форматига мос равишда қабул қилиш ва ишлов берилишини таъминлаши лозим.

4. ЭРИ ва АКМВ воситалари давлат солиқ хизмати органларида қўлланилаётган ўхшаш воситалар билан мос келиши лозим.

**III. ЭРИ ВА АКМВ ВОСИТАЛАРИДАН
Фойдаланиш Қоидалари**

5. Солиқ ҳисоботлари ЭРИ ва АКМВ воситаларидан фойдаланган ҳолда алоқанинг телекоммуникация каналлари орқали электрон шаклда тақдим этилади.

6. Электрон рақамли имзо воситалари ва ахборотни криптографик муҳофаза қилиш воситаларини тарқатиш ва ҳисобга олиш қонун ҳужжатларига мувофиқ белгиланган тартибда, Рўйхатга олиш маркази лицензиясига амал қилиш шартларига ҳамда электрон рақамли имзо воситалари ва ахборотни криптографик муҳофаза қилиш воситаларини ишлаб чиқувчи ташкилотлар техник ҳужжатлари талабларига мос равишда ташкил этилади.

7. Ахборотни криптографик муҳофаза қилиш воситаларини олиш, узатиш ва фойдаланишга фақатгина электрон рақамли имзонинг ёпиқ калити эгаси ҳақли.

**IV. АХБОРОТ ХАВФСИЗЛИГИНИ
Таъминлаш Тартиби**

8. Ахборот хавфсизлиги қуйидаги комплекс чоралар билан таъминланиши лозим:

ЭРИ ва АКМВ воситалари ёрдамида солиқ ҳисоботларини ҳимоя қилиш;
ахборотдан фойдаланишни назорат қилиш қурилмаларини ўрнатиш.

Ахборот хавфсизлиги электрон ҳужжат айланишининг иштирокчилари томонидан қатъий таъминланиши лозим.

9. Солиқ ҳисоботлари маълумотларини қабул қилиш, ишлов бериш ва узатиш учун мўлжалланган АКМВни автоматлаштирилган иш жойига ўрнатиш ва созлаш ишлари, солиқ ҳисоботи жўнатувчиси, шунингдек қабул қилувчисидан ҳам тизим маъмури иштирокида масъул шахс томонидан бажарилиши керак.

АКМВни автоматлаштирилган иш жойида ишга туширишдан аввал АКМВнинг бутлиги текширилиши зарур. Бутлиги бузилган АКМВни ўрнатиш ман этилади.

10. АКМВ билан ўрнатилган автоматлаштирилган иш жойи яқка тартибда фойдаланиш усулида ишлатилиши керак.

11. ЭРИнинг ёпиқ калити эгаси бўлган электрон ҳужжат айланиши иштирокчиларининг ҳар бири:

агар унга очик ва ёпиқ калитлар айна пайтда фойдаланилаётганлиги ёки илгари фойдаланганлиги маълум бўлса, ЭРИ ва ахборотни криптографик муҳофаза қилиш учун очик ва ёпиқ калитлардан фойдалана олмайди;

ёпиқ калитни сир сақлашга мажбур;
ёпиқ калит сир бузилганлигига (калитни обрўсизланиши) доир асосли тахмин вужудга келганда, ЭРИни Рўйхатга олиш марказидан калит сертификатининг амал қилишини дарҳол тўхтатилишини талаб қилиши шарт.

12. Электрон ҳужжат айланишининг иштирокчилари қуйидагиларни:

рухсатсиз фойдаланиш имкониятини тўлиқ олдини оладиган ЭРИ ва шифрлаш (кодлаш) калитларини ҳисобга олиш, сақлаш ва фойдаланишнинг ички тартибини белгилаши ва тасдиқлаши;

ЭРИ ва шифрлаш (кодлаш) калитларига рухсати бўлган шахслар рўйхатини тасдиқлаши шарт.

13. ЭРИ ва шифрлаш (кодлаш) калитлари ташувчиларини сақлаш учун хоналарда сейфлар ўрнатилган бўлиши шарт.

14. Ишлаб турган электрон ҳужжат айланиши учун мўлжалланган шахсий электрон ҳисоблаш машина (бундан буён — ШЭХМ) олдида масъул шахс бўлмаган ҳолда, масъул шахс мазкур ШЭХМга киришни пароль билан блокировка қилиши лозим.

15. Электрон ҳужжат айланиши учун олдиндан мўлжалланган ШЭХМда дастурий иловаларни ишлаб чиқиш ва йўлга қўйиш воситалари, шунингдек, тизим ресурсларига рухсатсиз кириш имкониятини берувчи воситалар бўлмаслиги керак.

16. Калитли ташувчилардан фойдаланишга рухсати бўлган ходим ишдан озод қилинган, уни бошқа бўлинма (лавозим)га ўтказилган ёки унинг функционал мажбурият-

лари ўзгарган ҳолда, у фойдаланган калитлар алмаштирилиши керак.

17. Қуйидагиларга йўл қўйилмайди:
калитли ташувчилардан рухсатсиз нусха олиш;
калитли ташувчилардан фойдаланишга рухсати бўлмаган шахсларни бу ташувчиларнинг мазмуни билан таништириш ёки уларга калитли ташувчиларни бериш;
калитларни ШЭХМ монитори экранига чиқариш ёки чоп этиш;

тизимнинг ишлаши назарда тутилмаган АИЖдаги ШЭХМнинг ўқиш қурилмаси (дискковод)га, шунингдек, бошқа ШЭХМларга калитли ташувчини ўрнатиш;
калитли ташувчига бегона ахборотни ёзиш.

**V. ЭЛЕКТРОН ҲУЖЖАТ АЙЛАНИШИ УЧУН
Фойдаланиладиган ШЭХМга
Қўйиладиган Хавфсизлик Талаблари**

18. Электрон ҳужжат айланиши учун фойдаланиладиган ШЭХМ вирус ва зарарли дастурлардан муҳофаза қилувчи дастур билан таъминланган бўлиши керак.

19. ШЭХМда вақти-вақти билан маълумотлар базаси ҳамда вирус ва зарарли дастурлардан муҳофаза қилувчи дастурлари янгиланиб борилиши лозим.

20. Электрон ҳужжат айланиши жараёни бошлангунга қадар, ШЭХМ вирус ва бошқа зарарли дастурларнинг мавжудлигига текширилиши керак.

21. Электрон ҳужжат айланиши учун бошқа ШЭХМдан вақтинча фойдаланилган ҳолда, унинг қаттиқ дискида файлларнинг сақланишига йўл қўйилмайди.

**VI. ЛОГИНЛАР ВА Фойдаланиш
Паролларидан Фойдаланиш ҳамда
Сақлаш Чоралари**

22. Электрон ҳужжат айланиши иштирокчиси логини ва фойдаланиш паролининг махфийлиги, логин ва паролни ошкор қилмаслик ва сир сақлаш йўли билан иштирокчининг ўзи томонидан таъминланади.

23. Фойдаланиш пароли ҳар қандай қонуниятдан қатъи назар, 6 та белгидан кам бўлмаган рақам ва ҳарфлар комбинациясидан иборат бўлиши керак.

**VII. ХОНАЛАР ВА ТЕХНИК ВОСИТАЛАР МУҲОФА-
ЗА Қилинишини Таъминлаш**

24. Электрон ҳужжат айланиши иштирокчилари томонидан электрон ҳужжат айланишининг техник воситаларини жойлаштириш учун хона белгиланган бўлиши, шунингдек, фойдаланишни назорат қилиш қурилмалари ёрдамида рухсатсиз фойдаланишни истисно қилиш бўйича чоралар қабул қилиниши лозим.

25. Кўрсатилган хоналар муҳофаза қилинишини таъминлаш учун қуйидаги чоралар амалга оширилиши шарт:
кириш эшикларига ишдан ташқари вақтларда хоналарни ишончли муҳофаза қилинишини кафолатлайдиган қулфлар ўрнатилган бўлиши керак. Назорат қилиш учун хонага киришда қулфлар ёки фойдаланишни назорат қилиш ва қайд этишнинг бошқа замонавий тизим воситалари ўрнатилган бўлиши керак;

хоналар кўриқлаш сигнализацияси билан жиҳозланган ва иш куни тугаши билан муҳрланиб, кўриқлашга топширилган бўлиши керак.

**VIII. ЭЛЕКТРОН ҲУЖЖАТ АЙЛАНИШИ
Хавфсизлигининг Таъминланишини
Назорат Қилиш**

26. Электрон ҳужжат айланиши хавфсизлигининг таъминланишини назорат қилиш хавфсизлик чоралари умумий мажмуасининг ажралмас таркибий қисми бўлиб, электрон ҳужжатларни тайёрлаш, ишлов бериш, узатиш ва сақлаш босқичларида муҳофаза қилишнинг технологик, ташкилий, техник ва дастурий чоралар ва воситаларининг бутун мажмуаси доирасида амалга оширилади.

27. Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитасида электрон ҳужжат айланиши жараёнининг хавфсизлигини таъминлашни назорат қилиш ахборотни муҳофаза қилиш хизмати мутахассислари томонидан амалга оширилади.

IX. ЯКУНИЙ Қоидалар

27. Мазкур Йўриқнома Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги билан келишилган.

**Молия вазири
Р.АЗИМОВ.**

Тошкент ш.,
2007 йил 4 июль.

ИШЛАЁТГАН ПЕНСИОНЕР ИШЛАБ ЧИҚАРИШ НОГИРОНИ БЎЛСА

Меҳнат фаолиятимни 1985 йилда нон маҳсулотлари тайёрлаш корхоналарининг бирида бошлаганман. 1997 йилда мени ўша пайтдаёқ акциядорлик жамиятига айлантирилган корхонанинг кузатув кенгаши (КК) таркибига сайлашди. Мана, ўн йилдирки, АЖ КК аъзоси ҳисобланаман. Бироқ кузатув кенгашидаги аъзоликни давом эттириш учун зарур бўлганидан, 2003 йилда раҳбариятдагиларнинг гапига кириб, корхонадан бўшадим. Чунки Президентнинг «Ўзбекистон иқтисодиётида хусусий секторнинг улуши ва аҳамиятини тубдан ошириш чора-тадбирлари тўғрисида» Фармонида биноан (2003 йил 24 январь, ПФ-3202-сон) КК аъзоларининг фаолиятини уларнинг ушбу акциядорлик жамиятларидаги ёлланма меҳнат фаолияти билан бирга олиб боришга йўл қўйилмасди.

2003 йилда акциядорларнинг умумий йиғилиши билан ККнинг биринчи йиғилишида унинг таркибидан ҳар йили сайланадиган кузатув кенгаши раиси ва котибига ойлик ҳақ тасдиқланди. Кузатув кенгашининг доимий котиби сифатида мен ҳар ой ҳақ оламан, ундан касаба уюшмаси, Пенсия жамғармаси ва бошқаларга ажратмалар тўланади. Ишлаб чиқариш жароҳати туфайли 1990 йилдан бери III гуруҳ ногирони ҳисобланаман.

1. Жамиятнинг кузатув кенгашидаги ишим умумий меҳнат стажига киритиладими? Агар киритилса, меҳнат дафтарчасига тегишли ёзув қайд қилишга асос бўлиб нима ҳисобланади? Акциядорлар умумий йиғилишининг қарорими?

2. Ногиронлик бўйича нафақа менга қанча миқдорда тўланиши керак: ишламайдиган ходим сифатида 100%ми ёки ишлайдиган ходим сифатида 50%ми?

– «Фуқароларнинг давлат пенсия таъминоти тўғрисида»ги Қонун (1993 йил 3 сентябрь, 938-ХІІ-сон) 37-моддаси биринчи қисми инг «а» бандига мувофиқ фаолият тури, мулк ва хўжалик юритиш шаклларида қатъи назар, ходим давлат томонидан ижтимоий суғурталangan ҳолда бажарган ҳар қандай иш, агар у Молия вазирлиги ҳузуридаги бюджетдан ташқари Пенсия жамғармасига суғурта бадаллари тўлаган бўлса, иш стажига қўшиб ҳисобланади. Тегишинча, акциядорлик жамиятининг кузатув кенгашида бажарган ишингиз учун

олаётган ҳақдан бюджетдан ташқари Пенсия жамғармасига ажратмалар амалга оширилганлиги сабабли, ККдаги ишингиз умумий меҳнат стажига киритилиши керак.

Пенсия тайинлаш учун меҳнат стажини тасдиқлаш тартиби тўғрисида низом (Вазирлар Маҳкамасининг 1994 йил 11 майдаги 249-сон қарорида 12-сон илова) II бўлимнинг 4-бандига мувофиқ иш стажини тасдиқловчи асосий ҳужжат бўлиб меҳнат дафтарчаси, шунингдек ижтимоий таъминот органлари томонидан берилган, суғурта бадаллари тўланганлигини

тасдиқловчи маълумотномалар ҳисобланади. Сизнинг ҳолатингизда (меҳнат дафтарчасида ёзув бўлмаганда) меҳнат стажингизни тасдиқлашга асос бўлиб туман (шаҳар) ижтимоий таъминот бўлими томонидан берилган, бюджетдан ташқари Пенсия жамғармасига суғурта бадаллари тўлаш даври тўғрисидаги маълумотнома ҳисобланиши мумкин (Юқорида номи кўрсатилган меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатнинг 1-иловасига қаранг).

«Аҳолини иш билан таъминлаш тўғрисида»ги Қонуннинг (янги таҳрирда, 1998 йил 1 майдаги 616-л-

сон Қонун билан тасдиқланган) 2-моддасига мувофиқ иш билан таъминлашиш – фуқароларнинг қонун ҳужжатларида зид келмайдиган, ўз шахсий ва ижтимоий эҳтиёжларини қондириш билан боғлиқ бўлган, уларга иш ҳақи (меҳнат даромади) келтирадиган фаолиятидир. Бундан келиб чиқадики, жамият кузатув кенгашининг котиби бўлиб ва бунинг учун ҳар ойда суғурта бадалларига ажратмалар тўланадиган ҳақ (даромад) олаётган бўлсангиз, сиз ишлаётган пенсионер ҳисобланасиз. Ишлаётган пенсионерларга пенсияларни бериш тартиби (Адлия вазирлиги томонидан 1995 йил 20 декабрда 198-сон билан рўйхатдан ўтказилган) 2-бандининг учинчи хатбошисига мувофиқ, агар пенсия ёшига етгандан кейин ҳам киши меҳнат фаолиятини давом эттираётган бўлса, у ҳолда ишлаётган пенсионер сифатида унга белгиланган пенсиянинг 50 фоизи тўланиши керак.

Бироқ бунда меҳнатда майиб бўлиш (ишлаб чиқариш жароҳати) оқибатида ногирон бўлганлигингизни ҳисобга олиш зарур. «Фуқароларнинг давлат пенсия таъминоти тўғрисида»ги Қонун 17-моддасининг биринчи қисмига биноан меҳнатда майибланганда ёки касб касаллигига учраганда бериладиган ногиронлик нафақалари иш стажидан қатъи назар тайинланади.

Ногиронлик гуруҳи муҳим аҳамиятга эга. I ва II гуруҳ ногиронлари ҳисобланувчи ишлаётган пенсионерлар учун но-

гиронлик нафақалари юз фоиз миқдорда тўланади. Агар сиз ишлаётган пенсионер – III гуруҳ ногирони бўлсангиз, у ҳолда сизга нафақанинг 50 фоизи тўланиши керак (Ишлаётган пенсионерларга пенсияларни бериш тартиби 2-бандининг иккинчи ва учинчи хатбошилари).

«Фуқароларнинг давлат пенсия таъминоти тўғрисида»ги Қонун 4-моддасига мувофиқ сиз бир вақтнинг ўзида ҳам ёш бўйича, ҳам ногиронлик бўйича пенсионер бўла туриб, пенсия турини мустақил танлаш ҳуқуқига эгасиз. Ёш бўйича пенсияни танлаганингизда сиз иш стажингиз учун белгиланган пенсия суммасининг 50 фоизини оласиз. Агар сиз ногиронлик бўйича нафақани танласангиз, у ҳолда унинг миқдори ногиронлик гуруҳига боғлиқ бўлади.

Артём АДЕЕВ,
«Норма маслаҳатчи»
газетасининг
эксперт-юристи.

ПЕНСИЯГА ЧИҚАЁТГАНДА БУ ШАРТНОМАЛАРНИ ҲИСОБГА ОЛИНГ

Конституциянинг 39-моддаси билан ҳар ким қариганда ижтимоий таъминот олиш ҳуқуқига эгалиги белгиланган. «Фуқароларнинг давлат пенсия таъминоти тўғрисида»ги Қонун (1993 йил 3 сентябрь, 938-ХІІ-сон) 1-моддасининг биринчи қисмига мувофиқ Ўзбекистон Республикаси фуқаролари ушбу Қонунда назарда тутилган тартибда давлат томонидан пенсия билан таъминлашиш ҳуқуқига эгадирлар.

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги бюджетдан ташқари Пенсия жамғармаси тўғрисида низом (Вазирлар Маҳкамасининг 2004 йил 21 октябрдаги 490-сон қарорида 3-илова, бундан кейин – 490-сон Низом) 27-бандининг «а» кичик бандига биноан жамғарма маблағлари мажбурий ажратмалар ва бадаллар, шу жумладан юридик шахс бўлмасдан тадбиркорлик фаолияти билан шуғулланувчи жисмоний шахсларнинг ижтимоий суғурта бадаллари ва фуқароларнинг иш ҳақидан суғурта бадаллари ҳисобига шакллантирилади.

Ягона ижтимоий тўловни ҳамда давлат ижтимоий суғуртасига мажбурий бадаллар ва ажратмаларни ҳисоблаш, тўлаш ва тақсимлаш тўғрисида низом (МВ, МАИМКВ, ДСҚ ва МБ бошқарувининг Адлия вазирлиги томонидан 2004 йил 6 апрелда 1333-сон билан рўйхатдан ўтказилган қарори билан тасдиқланган) 5-бандига биноан фуқароларнинг иш ҳақидан бюджетдан ташқари Пенсия жамғармасига мажбурий суғурта бадалларининг тўловчилари бўлиб ёлланган бўйича ишловчи жисмоний шахслар ҳисобланади. Ёллаш бўйича ишловчи фуқаролар мажбурий суғурта бадалларининг ҳисоблаб ёзилиши ва ушланиши бўйича мажбурий, шунингдек уларнинг тўри ҳисоблаб ёзилиши учун жавобгарлик иш берувчи юридик шахс зиммасига юкланади.

Бу ерда бир оз ноаниқлик мавжуд, зеро «иш ҳақи» ва «иш берувчи юридик шахс» сўзлари меҳнат шартномаси бўйича ҳосил бўладиган меҳнат муносабатларигагина тегишлидир. Бинобарин, мазкур банд корхонада фуқаролик-ҳуқуқий тусдаги шартнома бўйича ишлайдиган шахсларга татбиқ этилади деган хулосага келиш қийин.

Бундан ташқари, «Фуқароларнинг жамғариб бориладиган пенсия таъминоти тўғрисида»ги Қонун (2004 йил 2 декабрь, 702-ІІ-сон) 6-моддасига кўра иш берувчиларнинг, шунингдек меҳнат фаолиятини меҳнат шартномаси асосида амалга оширувчи фуқароларнинг жамғариб бориладиган пенсия тизимида иштирок этиши, агар қонун ҳужжатларида бошқача қоидалар назарда тутилмаган бўлса, мажбурийдир.

Шундай қилиб, амалдаги қонунчиликда меҳнат шартномаси бўйича ишлайдиган фуқароларнинг иш ҳақидан ҳисобланган бюджетдан ташқари Пенсия жамғармасига суғурта бадалларини мажбурий ҳисоблаб ёзиш, шунингдек уларнинг жамғариб бориладиган пенсия тизимида мажбурий иштирок этиши назарда тутилган. Бироқ корхонада фуқаролик-ҳуқуқий тусдаги шартнома бўйича доимий асосда ишлайдиган жисмоний шахслар (фуқаролар) томонидан суғурта бадалларини ҳисоблаб ёзиш ва (ёки) унинг бундай тартиби назарда тутилмаган.

Бироқ «Фуқароларнинг давлат пенсия таъминоти тўғрисида»ги Қонуннинг 32-моддасига биноан пенсияларни ҳисоблаб чиқариш учун иш ҳақида амалдаги қоидаларга кўра суғурта бадаллари олинмаган меҳнат ҳақининг барча турлари қўшилади, бир марталик хусусиятга эга бўлган тўловлар бундан мустаснодир. Фуқаролик-ҳуқуқий тусдаги шартнома бўйича ишлайдиган шахслар томонидан кўрсатилган ажратмалар аниқ белгиланмаганлигини ҳисобга олган ҳолда ва кўрсатилган моддадан келиб чиқиб, мазкур тоифадаги шахслар суғурта бадалларини тўламаган тақдирда кексайганда пенсия таъминотидан маҳрум бўладилар деган хулосага келиш мумкин.

Корхонада фуқаролик-ҳуқуқий тусдаги шартнома бўйича ишлайдиган шахсларнинг даромадига ҳисоблаб ёзилган мажбурий суғурта бадал (ижтимоий суғурта) бюджетдан ташқари Пенсия жамғармасига ўтказилади, шахсий жамғариб бориладиган пенсия ҳисобварақларига мажбурий бадалларни ҳам ҳисоблаб ёзиш керакми?

Агар ҳисоблаб ёзиш керак бўлса, у ҳолда мажбурий суғурта бадалларини ва фуқаролик-ҳуқуқий тусдаги шартнома бўйича ишлайдиган фуқароларнинг ШЖБПҲга мажбурий бадалларни ҳисоблаб ёзиш ва ушлаб қолиш мажбурияти кимнинг зиммасига юкланган: ходимнинг ўзигами ёхуд иш берувчигами?

Кўрсатилган тоифадаги фуқаролар учун суғурта бадаллари ва ШЖБПҲга бадалларни ўтказиш ихтиёрийми ёки мажбурийми?

Ижтимоий суғурта бундай фуқароларга татбиқ этиладими ва кўрсатилган шартнома бўйича иш даври пенсия стажига қўшиладими?

В.К.,
адвокатлик бюроси директори.

– Иш берувчилар томонидан фуқароларнинг шахсий жамғариб бориладиган пенсия ҳисобварақларига мажбурий бадалларни қўшиш ва тўлаш тартиби тўғрисидаги низом (МВ, ДСҚ ва МБ бошқарувининг Адлия вазирлиги томонидан 2005 йил 6 октябрда 1515-сон билан рўйхатдан ўтказилган қарори билан тасдиқланган) 1-банди биринчи хатбошисига мувофиқ фуқаролик-ҳуқуқий шартномалар бўйича ишларни бажарадиган фуқаролар, агар ушбу ходимлардан қонунга мувофиқ жисмоний шахслардан олинмаган даромад солиғи ушланса, жамғариб бориладиган пенсия тизимининг мажбурий иштирокчилари ҳисобланадилар.

Мажбурий суғурта бадаллари (давлат ижтимоий таъминоти) билан вазият бошқача. 490-сон Низом 27-бандининг «а» кичик бандига биноан фуқаролар ижтимоий суғуртага мажбурий ажратмаларни ўзларининг иш ҳақидан тўлашлари керак.

Ёлланган ишлайдиганларнинг сони ва иш ҳақи статистикаси бўйича йўриқнома (МИСВнинг Адлия вазирлиги томонидан 1999 йил 30 июлда 788-сон билан рўйхатдан ўтказилган қарори билан тасдиқланган) 6-бўлимнинг биринчи хатбошисига мувофиқ «иш ҳақи» тушунчаси молиялаш манбаидан қатъи назар, пул ёки натура шаклларида ҳисоблаб ёзилган, бунга ходимларга ишланмаган вақт (ҳар йилги таътил, байрам кунлари ва ҳоказолар) учун қонун ҳужжатларига мувофиқ ҳисоблаб ёзилган пул суммалари ҳам қиради, иш ҳақларининг барча турларини (шунингдек турли мукофотлар, қўшимча тўловлар, қўшимча ҳақлар ва ижтимоий тўловларни) қамраб олади. Мазкур атама Меҳнат кодексига ҳам тилга олинади. Бундан иш ҳақи фақат меҳнат муносабатлари субъектларигагина берилади деган хулосага келиш мумкин. Фуқаролик-ҳуқуқий тусдаги шартномалар бўйича ишлайдиган фуқаролар бундай шахсларга кирмаслиги сабабли (Меҳнат кодексининг II боби) кўрсатилган атама уларга нисбатан татбиқ этилмайди. Шундай қилиб, улар суғурта бадалларини мажбурий тўловчилар ҳисобланмайдилар ва уларга давлат ижтимоий суғуртаси татбиқ этилмайди. Бу ҳолда иш берувчи фуқаролик-ҳуқуқий тусдаги шартномалар бўйича иш юритадиган шахсларнинг даромадидан давлат ижтимоий суғуртасига бадалларни мажбурий равишда ўтказишга ҳақиқат эмас. Бироқ мазкур шахсининг ўзи истак билдирган тақдирда иш берувчи буни амалга ошириши мумкин.

«Фуқароларнинг давлат пенсия таъминоти тўғрисида»ги Қонун 37-моддасида иш стажига ҳисоблаб қўшиладиган меҳнат фаолияти турлари белгиланган. Фуқароларнинг фуқаролик-ҳуқуқий тусдаги шартномалар бўйича бажарадиган ишлари меҳнат фаолиятига кирмайди. Бироқ юқорида эслатилган Қонун 37-моддаси биринчи қисмининг «а» кичик бандига асосан кўрсатилган шартнома бўйича бажарилган иш даври пенсия ҳуқуқини берувчи иш стажига киритилиши мумкин. Унга асосан, фаолият тури, мулкчилик ва хўжалик юритиш шаклларида қатъи назар, ходим давлат томонидан ижтимоий суғурталangan ҳолда бажарган ҳар қандай иш, агар у Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги бюджетдан ташқари Пенсия жамғармасига суғурта бадаллари тўлаган бўлса, пенсия ҳуқуқини берувчи иш стажига қўшиб ҳисобланади. Демак, мазкур шарт бажарилган тақдирда кўрсатилган шартнома бўйича бажарилган иш даври пенсия ҳуқуқини берувчи иш стажига киритилади.

Ада ЦОЙ,
«Норма маслаҳатчи» газетасининг эксперт-юристи.

БИЗНЕС Панорама

«Норма маслаҳатчи» 35 (112)-сон

2007 йил 30 август

ХИТОЙДАН МАХСУС ТЕХНИКА

www.spetstehnika.com

Буюртмага

РЕАЛ НАРХЛАРДА РЕАЛ ТЕХНИКА

- Юк машиналари
- Самосваллар
- Эгарсимон шатаклар
- Бетон қорувчилар
- Автокранлар
- Трейлерлар
- Бульдозерлар
- Экскаваторлар
- Юкорттичлар
- Йул каткалари
- Автогрейдерлар
- Асфальт ёткизувчилар

Тел.: (998712) 54-77-19, (+99890) 328-29-48
e-mail: info@spetstehnika.com

АВИАКАССА – ЁЗГИ ЧЕГИРМАЛАР

→ Тошкент - Шаржа Бориш ва келиш 607 USD	→ Тошкент - Истанбул Бориш ва келиш 515 USD	→ Тошкент - С.Петербург Бир томонга 339 USD Бориш ва келиш 579 USD
→ Тошкент - Бангкок Бориш ва келиш 573 USD	→ Тошкент - Нью-Йорк Бориш ва келиш 6 ой 1464 USD 2 ой 1184 USD	→ Тошкент - Бишкек Бир томонга 157 USD Бориш ва келиш 280 USD
→ Тошкент - Урумчи Бориш ва келиш 307 USD	→ Тошкент - Москва Бир томонга 324 USD Бориш ва келиш 516 USD	→ Тошкент - Симферополь Бир томонга 285 USD Бориш ва келиш 479 USD
→ Тошкент - Пекин Бориш ва келиш 611 USD	→ Тошкент - Ростов-Дон Бир томонга 245 USD Бориш ва келиш 403 USD	
→ Тошкент - Лондон Бориш ва келиш 773 USD		
→ Тошкент - Франкфурт Бориш ва келиш 700 USD		

Тел./факс **137-47-70**

INVEST KREDIT
КРЕДИТ УЮШМАСИ

Аҳолидан йиллик
42% гача ҳамда юридик
шахслардан йиллик
30% гача омонатлар
қабул қилади

Хизмат кредит уюшмаси
аъзоларига курсатилади.
УзР МБнинг 37-сон лицензияси

Тел.: 152 75 69, 152 75 70, 152 25 22
Тошкент ш., Шаҳрисабз кўч., 15-уй, 44-офис
мўлжал: "Ойбек" метро б.
ISSIQLIKELEKTRLOYUNA ине-ти рўпарасида

www.solar-ct.com

ЖИЛЫЕ ВАГОНЧИКИ SOLAR MASTER

- автономность (незаменимы в отдаленных и труднодоступных местах)
- мобильность (легкость транспортировки и монтажа)
- функциональность (жилые, кухни, офисы, санитарно-гигиенические+индивидуальная внутренняя планировка)
- комфорт (теплоизоляция, безопасность)

ПРИМЕНЕНИЕ СОЛНЕЧНЫХ ТЕХНОЛОГИЙ
для получения электричества, освещения и горячей воды от энергии Солнца

Тел./факс: (+99890) 327-48-39, (99871) 54-77-19
E-mail: info@solar-ct.com

Товар сертифицирован

ЖИВИТЕ ДОЛГО И КОМФОРТНО!

Цинарикс

Обладает комплексным воздействием

Цинарикс
таблетки, покрытые оболочкой

Формула включает в себя натуральные компоненты, обладающие комплексным воздействием на организм.

- Стимулирует выделение желчи – рекомендуется при дискинезии, хроническом холецистите и других заболеваниях желчевыводящих путей.
- Защищает клетки печени и почек от неблагоприятного действия алкоголя и других токсических веществ, показан при гепатитах
- Способствует понижению содержания жиров в организме, показан при ожирении
- Снижает уровень холестерина в крови, показан при атеросклерозе
- Усиливает моторную деятельность кишечника – прекращает вздутие живота, запоры, тошноту, восстанавливает аппетит
- Цинарикс обладает хорошей переносимостью и практически полным отсутствием побочных эффектов. Это позволяет принимать Цинарикс продолжительное время без опасения нежелательных явлений.

Pharmed тел.: 399-55-00

"ART-FLEX" МЧЖ ХАММАСИ ОФИС УЧУН

- Турли хил офис, ёзув, газета қоғози
- Кенг ассортиментдаги қаншоғарлар
- Босма маҳсулот (блокнотлар, тезтиккичлар, жилдаар, болаалар китоблари)
- Телефон аппаратлари, соатлар, лампалар
- Электр хўжалик машиш товарлар ва б.

Тел.: 144-04-93, 144-37-92, 360-97-53, 68-75-97

Тўлов исталган шаклда

Товар сертифициланган

"GAMILON" МЧЖ таклиф этади

КАНЦТОВАРЛАР

Шартномавий нархлар

Манзил: Халқлар дўстлиги шоҳқўчаси, 6 А
Тел.: 144-66-81, 144-85-23, 395-19-99

"AL-VORIS" МЧЖ

КАНЦТОВАРЛАР ⇒ мактаб ва офис анжомлари
САРФЛАШ МАТЕРИАЛЛАРИ ⇒ ташкилий техникага
ҲАР ҚАНДАЙ ⇒ бухгалтерия бланкалари ва буюртмага
ЭЛЕКТР-ХЎЖАЛИК, МАИШИЙ ТОВАРЛАР ⇒ кенг ассортиментда

Манзил: Тошкент ш., Навоий кўч., қуйи савдо расталари
Тел.: 144-53-15, 144-54-12, тел./факс 144-53-18

"Melanj" МЧЖ хизматларини кўрсатади

ХОНАЛАРГА САНИТАРИЯ ИШЛОВИ БЕРИШ

- Дезинсекция (суварақлар, чивинлар, кумурсқалар, пашшалар, каналар ва б.ни йўқ қилиш)
- Дератизация (каламўш ва сичқонларни йўқ қилиш)

Бутун Ўзбекистон бўйлаб бир марталик ишлов беришлар ва йиллик хизмат кўрсатишга шартномалар тузамиз
Аъло натижа ва хизматларнинг юқори сифатли бўлишини кафолатлаймиз

Тел.: 162-36-48, 127-63-38

Poligraf Media
СИФАТ БИЗНИНГ ШАРТИ

- Бланкалар
- Бандероллар
- Тезтиккичлар
- Бухгалтерия ва ёзув-чизув дафтарлари

АГЕНТ ВА ДИЛЕРЛАР ХАМКОРЛИККА ТАКЛИФ ҚИЛИНАДИ

Уяли: (99890) 187-9797, 188-9898

www.pc-uz

Ўзбекистон
компьютер
бозоридаги
талаб ва таклиф

РЕКЛАМА

СОЛИК ВА БОЖХОНА ХАВАРЛАРИ

144 02 01
144 02 40

Сизнинг рекламанингиз янги харидорлар ва мижозларни жалб этишининг самарали усули!

БИЗНЕС Панорама

Бизнинг ўқувчиларимиз даромад даражаси анча юқори бўлган аҳолининг энг фаол қисмидан иборат. Улар ва уларнинг оила аъзоларида турфа қизиқишлар ва катта имкониятлар мавжуд. Уларга ўз товар ва хизматларини таклиф қилинг!

Реклама жойлаштирмоқчимисиз?
Кўнғироқ қилинг: 144 02 01, 144 02 40

ISO 9001:2000

Жойига чиқиш билан “МУЛОҚОТ ДОИРАСИ” тариф режасига улаш!

COSCOM компанияси “VIP TAXI” билан ҳамкорликда
Тошкент шаҳри аҳолиси ва меҳмонларига
“VIP TAXI” орқали буюртма бериб
“МУЛОҚОТ ДОИРАСИ”
тариф режасига уланиш имкониятини беради.

Шунингдек ҳисобрақамни тўлдириш учун
Умумий Тўлов Картаси
етказиб берилади.

Тел.: 169-33-33, 169-66-08

Хизматлар қиймати “VIP TAXI” тарифларига мувофиқ белгиланади

БИЗ БИЛАН БЎЛИНГ!

COSCOM

www.coscom.uz

Хизматлар лицензияланган
(ЎзААА берган АА 0001818-сон лицензия)

КЎЙДАГИЛАР УЧУН ЎЗ БАЗАСИДА ТАЙЁР НАМУНАВИЙ ЁЧИМЛАР БИЛАН ЖИХОЗЛАНГАН "1С" ФИРМАСИНИНГ ЛИЦЕНЗИЯЛАНГАН ДАСТУРИЙ МАҲСУЛОТЛАРИ

1С:Франчайзи
"Kolizey Konsulting" МЧЖ
 Тел.: 150-41-47, 150-41-48
 E-mail: info.kolizey@gmail.com

- Улгуржи-чакана савдо компаниялари
- Ишлаб чиқариш корхоналари
- Ресторанлар, барлар ва қаҳвахоналар
- Хизматлар кўрсатувчи ташкилотлар
- Бюджет ташкилотлари

Шунингдек уларни жорий этиш бўйича хизматларнинг бутун доираси.

Ўзбекистон Республикасининг амалдаги қонунчилигига мувофиқ

1С:ПРЕДПРИЯТИЕ 8 АВТОМАТИК БОШҚАРУВ ВА ҲИСОБ ТИЗИМЛАРИНИНГ ЯНГИ АВЛОДИ

"TELEPORT" МЧЖ компанияси

"1С" фирмасининг "1С:Предприятие" дастурий маҳсулотлари асосида ҳисоб ва бошқарув функцияларини автоматлаштирувчи "АС: 1С" тизимлари ва мажмуаларини лойиҳалаш, ишлаб чиқиш, жорий этиш, ўқитиш ва кузатиш хизматларини кўрсатувчи замонавий бозорни шакллантириш мақсадида таъсис этган WWW.1С.UZ тижорат сайтдан саноатда фойдаланилишини ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Барча жисмоний ва юридик шахсларни ўзларининг бир марталик, даврий ёки доимий хабарларини эълон қилишда фаол қатнашишга, шунингдек алоҳида саҳифалар ёки ўз сайтларини очишга таклиф қиламиз

Буюртманомалар ёки юзага келган саволлар билан кўйидаги манзилларга мурожаат қилишингизни сўраймиз:

- телефонлар: 137-49-20, 137-49-21, 137-10-91, 137-10-63, 137-11-56
- ёхуд кўйидаги манзилдаги офисимизга ташриф буюринг: Пушкин кўч., 59 ("Ҳамид Олимжон" метро бекети), "Рангметаллойд" биноси, ўнг томондаги лифт, 4-қavat, 414-хона
- ёки e-mail: teleport@1c.uz; teleport@globalnet.uz

Бозорда 13 йил АМАЛИЙ ДАСТУРИЙ ТАЪМИНОТ БЎЙИЧА ХИЗМАТЛАР МАЖМУИНИ КЎРСАТИШ

ХУСУСИЙ ЭЪЛОНЛАР

Тўлов топшириқномаларини автоматик шакллантириш ва ҳисобга олиш учун компьютер дастури (рус, ўзбек тилида).
<http://www.rnsoft.uzpak.uz>

ЎЗИНФО-БУХГАЛТЕР компьютер дастури. "NORMA" АХТни улаган ҳолда бухгалтерия, солиқ, омбор ҳисоби. Молиявий таҳлил, ҳисобот.
 Тел.: 770-11-23, 133-49-80.

ТИФ иштирокчиси маълумотномаси, ТИФ ТН, тушунтиришлар, товар ҳақида маълумот, боғжона тўловлари.
 Тел.: 107-67-18.

«Панорама. Товарлар ва хизматлар» рукни «Premier-press» реклама агентлиги томонидан тайёрланди.
 Тел.: 144-02-01, 144-02-40.

1С:ПРЕДПРИЯТИЕ
 Комплекс решения задач

1С:Предприятие 7.7 проф. версия + установка и 10 часов обучения всего за 340 000 сум!

✓ Поставка программ ✓ обучение ✓ сопровождение ✓ внедрение
 Выполнение работы в короткие сроки с гарантией отличного качества

132 14 41, 133 32 32, 401 05 85, 344 55 90

1С:ПРЕДПРИЯТИЕ

Бюджет ва ҳўжалик ҳисобидаги корхоналарнинг бухгалтерия, иш ҳақи ва омбор ҳисобини тўла автоматлаштириш.

ЎРНАТИШ*КУЗАТИШ*ЎҚИТИШ

Наманган шаҳар, У.Носир кўчаси, 7-уй.
 Тел.: (+998 69) 226-15-63, 270-13-13

1С: Предприятие дастурлар тизими

Корхоналарни автоматлаштириш

1С МОС КЕЛАДИ!

Сифат сертификати

Халқлар дўстлиги кўч., 42-уй, 206-хона. Тел. 173-24-37, 127-37-79 E-mail: plussoft@uzpak.uz

1С:Франчайзинг "PLUS SOFT"

- Янги Ҳисобварақлар режаси
- Бухгалтерия ҳисоби
- Омбор ҳисоби
- Иш ҳақи ҳисоб-китоби
- GAAPга соғлаш

АЛТАКОМ 1С ягона ўқув маркази

Курсни тугатгандан сўнг Сиз:

- ✓ **КИЛА ОЛАСИЗ:** "1С" дастурида бирламчи ҳужжатларни тўғри тўлдирган ҳолда бемалол ишлаш Сониялар ичида, автоматик тарзда исталган ҳисоботларни олиш Халқаро намунадаги сертификат-диплом олиш
- ✓ **СОВҒАГА ОЛАСИЗ:** 21-сон БҲМС бўйича "1С.Бухгалтерия 7.7" дастурининг намунавий конфигурацияси ёзилган диск Мисоллар кўрсатилган китоб – бирламчи ҳужжатларни тўлдиршидан бошлаб "1С" дастурида баланс тузишгача

ШУНИНГДЕК:
 "1С" лицензия дастурининг 2006 йилги ЮТУҚЛИ ЎЙИНИДА иштирок этасиз
www.buh.uz сайтидаги "Ўқитиш. иш" епиқ бўлимига кира оласиз
 Манзилимиз: Тошкент ш., Афросиёб кўч., 2, 2-қават, "Барахат-марказ", (Мўлжал: "Космонавтлар" м.б., "Жемчуг" дўкони)

152-25-75 152-21-65

Савдо менежерлари ва савдо агентлари танловини эълон қиламиз 108-30-71

Бюджет ташкилотларининг бухгалтерия ҳисобини автоматлаштириш бўйича янги тизим

TS БУХГАЛТЕРИЯ - БЮДЖЕТ

Комплекс бухгалтерия + иш ҳақи
 Ҳисобни бюджет ва махсус ҳисобварақлар бўйича юритиш

- 285-шакл - айланмалар қайдномаси;
- 292-шакл - жорий ҳисобварақлар ва ҳисоб-китоблар дафтари;
- 294-шакл - касса ва ҳақиқий харажатлар дафтари;
- 296-шакл - товар-моддий бойликларнинг сони ва миқдори ҳисобини юритиш дафтари;
- 308-шакл - бoш журнал дафтари, шунингдек ОХ-1, ОХ-2, РЖ-2 ҳисоб-китобларни чоп этишни автоматик тайёрлайди.

Хўжалик ҳисобидаги корхоналарнинг бухгалтерия ҳисобини автоматлаштириш бўйича комплекс дастур

TS БУХГАЛТЕРИЯ

Комплекс бухгалтерия + иш ҳақи
 Ишлаб чиқариш
 Савдо
 Хизматлар

Ташкилий техника ва компьютерларга хизмат кўрсатиш, картрижларни тўлдиршиш.
 Тел./факс (371) 399-71-72

"TETRASOFT" ИИЧФ Тел.: 127-29-00, 301-51-64
 E-mail: tetrasoft@sarkor.uz

1С:ПРЕДПРИЯТИЕ

Базавий версиялар
 Стандарт ва малака версиялари
 Тармоқ версиялар
 SQL учун версиялар

- Корхоналар фаолиятини автоматлаштириш
- 1С фирмаси дастурларини етказиб бериш
- Намунали конфигурацияларни жорий этиш
- Ихтисослаштирилган конфигурацияларни ишлаб чиқиш
- Ўрнатиш, ўқитиш, жойга бориш

- Бухгалтерия
- Иш ҳақи ва кадрлар
- Савдо ва омбор
- Молиявий режалаштириш
- Солиқлар ва ҳисоботлар
- Ишлаб чиқариш ва хизматлар

1С:ФРАНЧАЙЗИНГ «UniSOFT»
 Амалий дастурий таъминот бўйича мажмуавий хизмат кўрсатиш
 173-95-95, 173-30-18, 186-30-18, 173-97-12, 278-97-41
 Манзил: Тошкент ш., Катортол кўч., 60, 705-хона

000 KASHTAN-SYSTEMS

АНАЛИТИЧЕСКИЕ СИСТЕМЫ УПРАВЛЕНИЯ
 разработка, внедрение, сопровождение, обучение

АСУ-отдел кадров - управление персоналом
 Банковская деятельность и технологии
 Биржевые торговые площадки - "MERCURY-KS"
 Делопроизводство+Документооборот
 Корпоративные информационные системы, IT-безопасность
 NET-технологии: ADO.NET, ASP.NET
 1С 7.7 и 8.1 "Предприятие" SQL настройка под GAAP
 Промышленные СУБД: MS, SQL Server, Oracle, DB/2 и др.

МЫ ЗА ПРОЦВЕТАЮЩИЙ УЗБЕКИСТАН!

г.Ташкент, ул. Дружбы народов, 23А, офис 404
 Тел.: (+99899) 300-35-57
 E-mail: kashtan-uz@mail.ru

"BEKASPLUS.BIZ"
 дастурлаш гуруҳи
 ТАКЛИФ ЭТАДИ

бизнесни автоматлаштириш
 вазифаларининг комплекс ечими

ЯНГИЛИК!
 Бухгалтерия ҳисобини юритишнинг ўзбек стандартига соғланган
1С предприятие 8.0,
 дастурининг ноёб конфигурацияси

Мутахассисларимиз мижознинг ҳар қандай хоҳиш ва талабларини инобатга олган ҳолда буюртмага ишлайдилар.

Биз муаммоларингизни ҳал этишда ёрдам берамиз!

Манзил: Фетисов кўч., 1/1
 Тел.: 191-60-63, 168-58-99, 108-59-63
 E-mail: bekasplus@mail.ru

РЎЙХАТЛАР

Тошкент шаҳар хўжалик судининг 2007 йил 20 августдаги қарорларига асосан Бектемир туманидаги тугатилаётган корхоналар РЎЙХАТИ

Корхона номи	Қарор рақами
"NIMATULLAEV AZIZ" МСНЖ	10-0712/9439
"МАХКАМБОЙ INVEST" ХК	10-0712/9440
"UGAKTIV PROM" МСНЖ	10-0712/9441
"CHIGRIN" ИСНТФ	10-0712/9442
"BAKT RONAT" ДОО	10-0712/9444
"BENRUZ QURILISH SERVIS" МСНЖ	10-0712/9446
"IMKON" ОАЖ	10-0712/9443

Мазкур корхоналарнинг муҳр ва бурчак штамплари бекор қилинади. Кредиторлар даъволарини тақдим этиш учун эълон босилган кундан бошлаб 2 ой муддат белгиланган. Кредиторлар даъволари кўйидаги манзилда қабул қилинади: Тошкент ш., Бектемир тумани, Х.Бойқаро кўчаси, 2-уй. Тел. 195-02-80.

Тошкент шаҳар хўжалик судининг 2007 йил 16 августдаги 10-0714/10435-сонли ажримига асосан Юнусобод туманидаги "Тахмина-Тех" МЧЖни банкрот деб топиш бўйича иш очилган. Кредиторларнинг 1-йиғилиши 2007 йил 12 сентябрь соат 15.00 да Юнусобод туман ДСИ биносига ўтказилади. Корхонага нисбатан талаб ва таклифлар Тошкент ш., Юнусобод тумани, А.Темур кўчаси, 95-уй, Юнусобод туман ДСИ биноси, 2-қават, 17-хонада қабул қилинади. Тел. 135-74-88.

Тошкент вилояти хўжалик судининг 2007 йил 8 августдаги 11-0706/7038-сонли ва 11-0706/7039-сонли ҳал қилув қарорларига асосан Бекобод туманида фаолият кўрсатган ҳамда ер ижараси шартномаси Бекобод тумани ҳокимлиги томонидан бекор қилинган "Машъал" ФХ ва "Дўстлик" ФХ банкрот деб топилди. Ушбу фермер хўжаликлари бўйича даъволар Бекобод туман ДСИ биносининг 3-хонасида 2007 йил 20 сентябрьгача қабул қилинади.

НАШРИЁТИДА ҚУЙИДАГИЛАР СОТУВДА МАВЖУД:

МЕҲНАТ КОДЕКСИ
(Ўзбек ва рус тилларида)
7000 сўм

ЖИНОЯТ КОДЕКСИ
(Ўзбек ва рус тилларида)
8000 сўм

**«3000 БУХГАЛТЕРСКИХ ПРОВОДКОВ
ПО НОВОМУ ПЛАНУ СЧЕТОВ»**
(2-жилд)
Муаллиф — Ф. Фуломова
1 жилди 5000 сўм

СУДЕБНАЯ ПРАКТИКА
Муаллиф — Артём Мокшин
6000 сўм

**БУХГАЛТЕРИЯ ХИСОБИГА
ДОИР НИЗОМЛАР**
5000 сўм

**«ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНING
СОЛИКЛАР ВА ЙИҒИМЛАР БЎЙИЧА
МЕЪЕРИЙ-ҲУҚУҚИЙ ҲУЖУМАТЛАРИ
ТЎПЛАМИ»**
(I-II жилд)
1 жилди 5000 сўм

**«СБОРНИК НОРМАТИВНО-ПРАВОВЫХ
АКТОВ ПО НАЛОГАМ И СБОРАМ
РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН»**
(II жилд)
Масъул муҳаррир — Л.Югай
1 жилди 3000 сўм

**«ЕРДАН ФОЙДАЛАНИШ
ВА УНГА СОЛИҚ СОЛИШ»**
(Ер кодекси, ер кадастри)
А.Латилов тахририда
(Ўзбек ва рус тилларида)
4000 сўм

**«УЧЕТНАЯ ПОЛИТИКА
ПРЕДПРИЯТИЯ»**
Муаллиф — Ф.Фуломова
3200 сўм

**«САМОУЧИТЕЛЬ
ПО БУХГАЛТЕРСКОМУ УЧЕТУ»**
Муаллиф — Ф.Фуломова
5000 сўм

**«УЧЕТ И НАЛОГООБЛОЖЕНИЕ
ОСНОВНЫХ СРЕДСТВ
И НЕМАТЕРИАЛЬНЫХ АКТИВОВ»**
Муаллифлар — Э.Гадоев,
Н.Хасанов, Л.Югай
3200 сўм

**«СБОРНИК НОРМАТИВНО-ПРАВОВЫХ
АКТОВ ПО БУХГАЛТЕРСКОМУ УЧЕТУ
РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН»**
(II-III жилд)
(ЎЗР Бухгалтерия ҳисобининг
миллий стандартлари тўлиқ берилган)
Масъул муҳаррир — Х.Ортиқов
1 жилди 4000 сўм

«ЙИЛЛИК ҲИСОБОТ - 2005»
(2006 йил иловаси билан)
Муаллифлар — Э.Гадоев, Л.Югай
3500 сўм

«КОРХОНАЛАРДА ИШ ҲАҚИ»
Муаллифлар — Н.Хасанов,
Ш.Ҳайдаров, Л.Югай
Китобда корхоналарда меҳнатга
ҳақ тўлаш ҳисобини ёритиб
берувчи масалалар кўриб чиқилган ва
солиқ оқибатлари очиқ берилган
(Ўзбек ва рус тилларида)
3600 сўм

Буортманомаларни қуйидаги манзилда расмийлаштиришингиз мумкин: Тошкент ш., Навоий кўчаси, 22-уй. ☎ Харид масалалари бўйича 144-44-29, 132-18-80 тел./факсларига мурожаат қилинг.

УШБУ КИТОБЛАРНИ ҚУЙИДАГИ
КИТОБ ДЎКОНЛАРИДАН
ХАРИД ҚИЛИШИНГИЗ МУМКИН:

«Yuridik adabiyotlar»,
манзил: Тошкент ш., Сайилгоҳ кўч., 35-уй (мўлжал —
Тошкент давлат юридик институти), тел.: 136-73-98;
Тошкент ш., Бобур кўч., 40А. тел.: 363-55-47

«Sharq ziyokori»,
манзил: Тошкент ш., Бухоро кўч., 26-уй
(мўлжал — Навоий номидаги ДАБТ),
тел.: 133-58-72

ва унинг худудий филиалларида:

Андижон ш., А.Навоий шоҳ., 71, тел.: (374-2) 55-05-02. ☎ Бухоро ш., Иқбол кўч., 11, тел.: (365-2) 23-75-96. ☎ Самарқанд ш., Университет хибони 12, тел.: (366-2) 33-23-68.
Жиззах ш., Ш.Рашидов кўч., (мўлжал — Оқбозор биноси), тел.: (372-2) 26-42-93 ☎ Навоий ш., Ўзбекистон кўч., 11, тел.: (436-2) 23-01-30 ☎ Қарши ш., 7-микрорайон, 9, тел.: (375-2) 27-77-00.
РАММ Навоий бўлими: Навоий ш., Павлов кўч., 6-уй, тел.: (436-2) 23-25-33.

Китоб дўконлари эгалари ва сотувчиларини ҳамкорликка таклиф қиламиз.

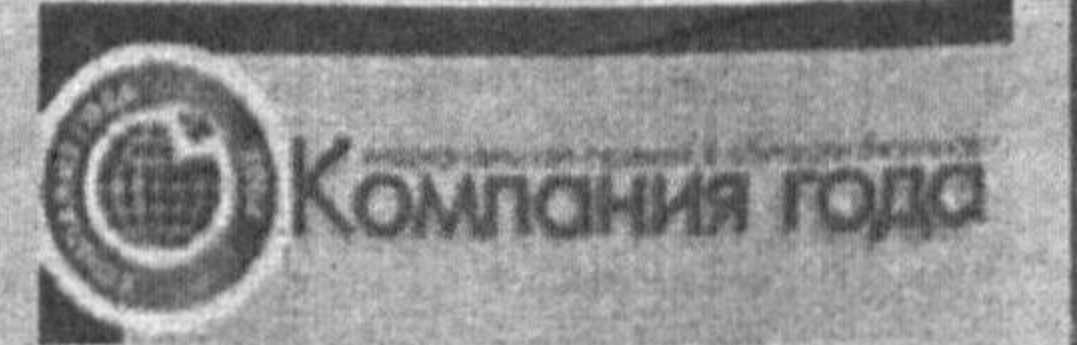
STS LOGISTICS
SOLUTIONS TO SATISFACTION

Хизматлар лицензияланган

МДХ мамлакатлари бўйлаб, Европа,
Америка, Япония ва Хитойда

30 дан зиёд офис ва 300 агент

- транспортнинг барча турларида юк ташиш
- юкларни «эшиқдан эшиккача» етказиб бериш
- импорт ва экспорт юкларининг божхона расмийлаштируви

Тел.: 132-23-31, 132-24-12. E-mail: ststas@stslogistics.net, www.stslogistics.net

РЎЙХАТЛАР

Тошкент шаҳар хўжалик судининг 2007 йил 20 августдаги қарорларига асосан Чилонзор туманидаги тугатилаётган корхоналар РЎЙХАТИ

Корхона номи	Қарор рақами
"DELFI SERVIS" МЧЖ	10-0711/9481-т
"VALIKO VA RA'NO" ХК	10-0711/9482-т
"PRO-FILE GROUP" МЧЖ	10-0711/9483-т
"BILLUR TASMA" МЧЖ	10-0711/9484-т
"TEXNAR" МЧЖ	10-0711/9485-т
"KUCH STIL" МЧЖ	10-0711/9486-т
"AL-SAIT QURILISH" МЧЖ	10-0711/9487-т
"HUNAR-MASTER" МЧЖ	10-0711/9488-т
"FARRUN COMPANY" МЧЖ	10-0711/9489-т

Мазкур корхоналарнинг муҳр ва бурчак тамгалари ўз кучини йўқотган деб топилсин. Чилонзор туман Ҳокимияти корхоналарни тугатиш комиссияси эълони чоп этилган санадан эътиборан барча даъволар 2 ой муддат ичида Тошкент ш., Х.Дўстлиги кўчаси, 50-уй манзили бўйича қабул қилинади. Тел.: 276-26-86, 276-90-30.

Тошкент вилояти хўжалик судининг қарорларига асосан Бекобод туманидаги соддалаштирилган тартибда банкрот деб топилб, тугатиш жараёни бошланган корхоналар РЎЙХАТИ

Корхона номи	СТИР	Қарор рақами	Санаси
"Истиклол" ХК	202891817	11-0706/7484	20.08.07
"Иқбол Барака" ХК	202141656	11-0706/7485	20.08.07
"Ал-Мансур" ХК	202096547	11-0706/7486	20.08.07
"Имкон" КК	203628064	11-0706/7487	20.08.07
"Ғайрат-Файз" ХК	203800659	11-0706/5800	07.08.07

Мазкур корхоналар бўйича тугатиш бошқарувчиси этиб Бекобод туман ДСИ ходимлари Б.Рўзибоев, З.Раҳимжонов, Х.Абдукаримов, Ф.Жайлаев тайинланган. Корхоналарнинг думалоқ муҳр ва бурчак штамплари бекор қилинади. Ушбу корхоналарга алоқадор шахслар ва корхоналарнинг аризалари 1 ой давомида Бекобод шаҳар, Истиклол кўчаси, 40-уй, Бекобод туман ДСИ биноси, 1-қават, 20-хонада қабул қилинади.

Тошкент шаҳар хўжалик судининг 2007 йил 14 августдаги 10-0718/5896-сонли ҳал қилув қарорига асосан Яккасарой туманидаги "TURON GRAND TRADE" ХФ банкрот деб эътироф этилди ва тугатишга оид ишлар бошланди. Тугатиш бошқарувчиси этиб Яккасарой туман ДСИ ходими А.Жўраев тайинланди. Корхонанинг муҳр ва бурчак штамплари бекор қилинади. Корхонага алоқадор шахс ва корхоналарнинг мурожаатлари 1 ой давомида қуйидаги манзилда қабул қилинади: Тошкент ш., Яккасарой тумани, 100121, Фарҳод кўчаси, 6а-уй, 318-хона.

Иқтисодий-ҳуқуқий газета
НОРМА МАСЛАҲАТЧИ

СОЛИКЛАР
БУХГАЛТЕРИЯ
ҲУҚУҚ

ТАЪСИСЧИ "Norma Hamkor" МЧЖ

Газета Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида рўйхатга олинди.
Рўйхат рақами 0074.

БОШ МУҲАРРИР
ФАРҲОД ҚУРБОНБОВ

ТАХРИРИЯТ МАНЗИЛИ:
100000, Тошкент ш.,
Ҳ.Олимжон майд., 10а.
E-mail: normapress@mail.ru

Нашр учун масъул:
Зулфия Раҳимбекова

Муаллифлар фикри доим ҳам тахририят нуқтаи-назарига мос келвермайди. Чоп этилган тавсиллар, тушунтиришлар, жумлалар, фактлар, статистик маълумотлар, реклама эълонларининг аниқлигига жавобгарлик материал муаллифи зиммасига юкланади.

Тахририят озоҳланмаган ҳолда, газетамизда мавжуд ахборотдан фойдаланганлик, фойдаланмаганлик ёки мувофиқ равишда фойдаланмаганлик билан боғлиқ ҳар қандай ҳаракатлар ва/ёки оқибатлар учун тахририят жавобгар эмас. Тахририят "Norma маслаҳатчи"да эълон қилинган материалларни тўлиқ ёки қисман кўчириб босиш, электрон ва бошқа маълумотларда кўчатириш, тарқатишга фақат "Norma" МЧЖ билан тузилган шартнома асосида йўл қўйилади.

Газета тахририят томонидан тайёрланган диапозитивлар ёрдамида "Шарқ" нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида босилди (Тошкент ш., Буюк Турон кўч., 41). Буортма Г-763. Адади 7445. Баҳоси келишилган нархда.
Газета 2007 йил 30 августда соати 19.00 да тошқарилади.

1 2 3 4 5 6